

Sovyet - Finlândiya münasebatı yeniden gergin bir safhaya girdi Sovyetler Finlândiya heyetinin kabule cesaret edemiyeceği taleplerde bulunmuşlar

**Helsinki'de büyük askerî faaliyet var, efrad silâh
altına davet edilmekte ve sığınaklar yapılmaktadır**

İki türlü mantık mücadelesi

Alman hariciye nazırının son nutku, Hitlerin söylediklerinin tekrardan ibaret olmakla beraber dayandığı mantık ve ifade ettiği görüş tarzı bakımından yeni sistem politika edebiyatında herhalde yer alacak değerli bir vesikadır.

Von Ribbentrop, hariciye nazırı olduğu halde, uzun nutkunu dahili siyaset için söylemiş benziyor. Zira harbin mesuliyetleri hakkında ileri sürdüğü iddialar ancak alman efkârını tatmin etmek gayesiyle hazırlanmıştır. Harbe İngilterenin sebebiyet verdiği, Polonyanın her şeyden mesul olduğu, alman ordularının taarruzundan önce Polonyanın Almanya'ya hücum ettiği, hattâ İngiliz Başvekilinin geçen sene tâ Münih'e kadar gitmesi bile Almanya aleyhine harbetmek niyetinden ileri geldiği hakkındaki izahlar Almanya dışında ciddi izler bırakacak fikirlerden ziyade, sonu meçhul bir harbin endişeleri içinde çırpınan bir millet karşısında bu müşkül maceradan beraat istemek ihtiyacına atfolunabilir.

Bu nutkun içinde harice mahsus söylenmiş fikirler şunlardır:

Almanyanın Avrupadaki emelleri tamamen elde edilmiştir. Ne şimalde, ne cenupta, ne şarkta ve ne de garpta artık bir şey istemiyoruz. Sulh teklif ettik. İngiltere reddetti. Harbe devam edeceğiz. Fakat, emin ki Fransa harbetmek istemiyor. Eğer isterse onunla ayrıca sulh yapabiliriz...

Bunun cevabını vermek Fransa ve İngiltereye düşer. Nutukta bizim anlamadığımız bir nokta var ki Almanyanın siyasetini ve alman ricalinin mantık sistemini aydınlatmak bakımından çok mühimdir.

Bütün bu dava Polonyanın işgali ile başlamıştır. Hitler gibi, von Ribbentrop da bu harbin ve bu işgalin mesuliyetini kısmen Polonyaya, kısmen İngiltereye yükletiyorlar. Demek ki İngiltere ve Polonya başka türlü hareket etselerdi, Almanya sadece Dantzig şehrini ilhak edecek, Polonyayı olduğu gibi bırakacaktı. Şu halde, Polonyanın işgali ve taksimi, Almanyanın arzu ve iradesi haricinde, evveliden karar verilmiş, tamamen tesadüfî, ârizî bir hâdisedir.

Fakat, Almanya Hariciye nazırı diyor ki: «Almanyanın Avrupada sağlamlaşma tekâmülü sona ermiştir. Şarktaki yeni hal şekli ile Almanya, gelecek nesiller için bir müstemleke sahası elde etmiş oluyor. Diğer memleketlerde dağınık bulunan almanları da bu sahaya nakledecektir.»

Necmeddin Sadak

(Devamı 4 üncü sahifede)

Amsterdam 25 (A.A.) — Telegraph gazetesinin Finlândiyadaki muhabirinden: Dün Helsinki'de siyasi hava pek ağır idi. Geçenlerdeki nikbinliğin yerine derin bir bedbinlik kaim olmuştur. Moskovanın Finlândiya heyetinin kabule cesaret edemiyeceği bir takım taleplerde bulunmuş olduğu aşikârdır.

Helsinki'de büyük bir askerî faaliyet hüküm sürmektedir. Efrad silâh altına davet edilmekte ve sığınaklar inşa olunmaktadır.

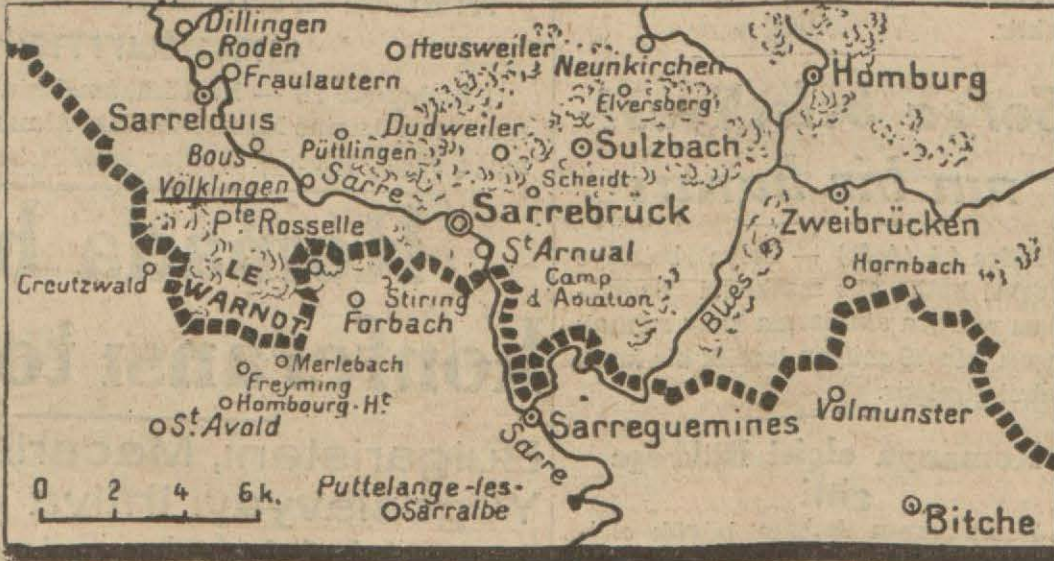
(Devamı 5 inci sahifede)

Finlândiya Hariciye Nazırı B. Erko ve Moskova'ya giden delege Paasikivi

Fransızlar, Almanların hücumlarını tardettiler

**Harbin iptidasındanberi Fransızlar
ilk defa mukabil taarruzda bulundular**

Son muharebelerin cereyan ettiği yerleri gösterir harita

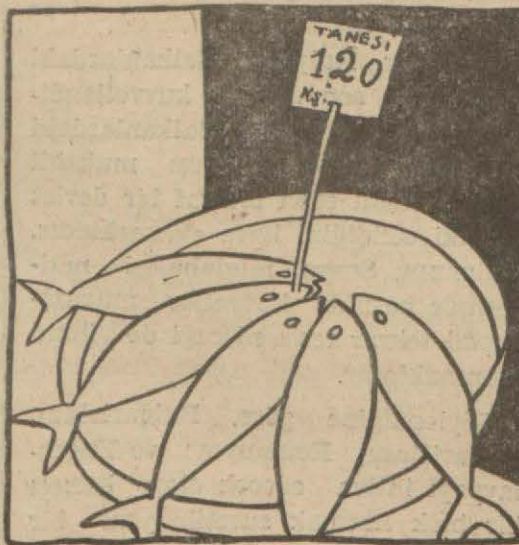
Paris 25 (A.A.) — Havas ajansına göre askerî vaziyet: Warndt ormanı civarında küçük bir köyün işgali için evvelisi gün ve dün oldukça şiddetli müsademeler vuku bulmuş ise de bu hareket münhasıran mevzî kalmıştır.

Mezkûr mahal Alman toprağında-

dur. Almanların Fransızları buradan çıkarmak için gösterdikleri ısrar bu suretle anlaşılır. Filhakika Alman kumandanlığı bütün Alman topraklarından Fransızları çıkarmağa büyük bir ehemmiyet vermektedir.

(Devamı 5 inci sahifede)

PALAMUTLARIMIZ!...

Birinci gün..

İkinci gün..

Üçüncü gün..

Türk - İngiliz anlaşması

**İngiltere süratle tasdik ederek musaddak
nüshaları gelecek hafta Ankaraya gönderecek**

Londra 25 (A.A.) — B. Chamberlain Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Türkiye - Fransa ve İngiltere arasında imzalanmış olan muahedenin, fevkalâde şerait dolayısıyla mümkün olduğu kadar çabuk tasdik edilmesi lüzumunu bildirmiştir. B. Chamberlain, âdet mucibince, yabancı bir devletle yapılan bir muahedenin tasdikten 23 gün evvel Avam Kamarasına bildirilmiş olması lâzım geldiğini hatırlatmış, bu sebepten bu muahedenin derhal imza için Krala arz edileceğini ve tasdiknamelerin önümüzdeki hafta Ankaraya varması icap eylediğini ilâve etmiştir.

B. Eden Radyoda imparatorluğa hitabetti

**İngiltere sonuna kadar dövüşe devam
etmeğe azmetmiş bulunmaktadır**

B. Eden Türkiyenin siyasetinden de bahsederek sözlerini şöyle bitirdi: «Türkiye Milletler arasında iyi niyet prensipi lehinde vaziyet almıştır»

Londra 25 — B. Eden imparatorluğa hitaben radyoda söylediği bir nutukta ezümle şöyle demiştir:

Harp başlayalı henüz iki ay olmadı, fakat Hitler artık teşebbüs sahibi olmaktan çıktı. Şarka doğru yol ya Rusya tarafından bloke edilmiş, yahut Türkiye tarafından kesilmişti. Garpte ise geçen her hafta zarfında hür demokrasilere alt kuvvetler her an mütemadiyen artmaktadır.

Şimdiye kadar batan ticaret gemilerinin yekünü bütün tonilâtonun yüzde birinden az olduğunu söyleyen B. Eden bundan sonra harp ve sulh hedeflerinden bahsederek demiştir ki:

Milletler arasında iyi niyet prensipi için dövüşüyoruz. İyi niyet olmadıkça barış olamaz. Kuvvetini valdeleri tutmamaktan ve kuvvete şeref vermekten alan sisteme nihayet verinceye kadar dövüşe devam etmeye azmetmiş bulunuyoruz. Bu defa yalnız harbi değil, harp sonrasını da kazanmalıyız ki, bu ikinci zafer belki de en çetini olacaktır.

B. Eden müteakiben bitaraflara işaret ederek şöyle demiştir:

Şuna inanıyor ve şunu biliyoruz ki, bugünkü harbe doğrudan doğruya iştirak etmiyen ve fakat bu harbin neticelerinden ziyadesile müteessir olacakları için ve neticeyi endişe ile beklemekte bulunan diğer birçok milletlerin hürriyeti bizim bir millet halinde mevcudiyetimize bağlı bulunmaktadır. Türkiyenin yaptığı hareketin ha-

B. Eden

kiki mânası da bunda mündemiçtir. Türkiyenin teşkil ettiği örnek, stratejik ehemmiyetinden çok üstündür. Türkiye milletler arasında iyi niyet prensipi lehinde vaziyet almıştır. Türkiyenin politikası bütün harp sonrası devresinde istikrarlı ve metin bir politika olarak tebarüz etmiş ve bir muahedenin tadilini istediği zaman bunu yapmak için kuvvete müracaat suretile değil, mutlak müzakere yolu ile hareket etmiştir. Bu öyle bir politika ki, eriştiği kemal noktası 1936 da Montreux'de müzakere ve imza edilen anlaşma olmuştur.

Dikkatler:

**Istasyon ve iskelelerde
satış**

Anadoluda uzun mesafeler kateden bir arkadaşımız:

— Eşe dosta getirecek hediye bulamadım... dedi. - Halbuki Sivastan geçtim, oranın çubukları. Eskişehirden geçtim, oranın taşları; Kütahya'ya uğradım, oranın da saksıları meşhurdur. İlhan... Modern iktisadın esası, malı piyasaya arz etmektir; «Müsteri gelsin beni bulsun!» diye beklemek değil. İstasyon ve iskelelerimize her şehir ve kasaba masnuatını hem propaganda, hem ticaret noktası nazarından arz etmelidir. İlk zamanlar fazla satış olmasa bile, âdet hükmüne girer.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Sovyetler İngilterenin Moskova sefirine bir nota verdiler

Bitaraf vapurlarda araştırmayı, erzakın kaçak eşya addedilmesini protesto ediyorlar

Londra 26 — Sovyet hükümeti İngilterenin Moskova sefirine bir nota vermiştir. Notada İngilizlerin kaçak eşya listesinin 909 anlaşmasına muhalif olduğundan bahsedilerek Sovyet gemilerinin kontrolü protesto ve bundan dolayı zarar ve ziyan istiyecesi beyan edilmektedir.

Sovyet notasında masum halk üzerine bomba atılması nasıl beynelmilel ahkama muhalife sulhperver halka gidecek eşyanın muayene ve müsaderesinin de doğru olmadığı beyan ediliyor ve erzakın kaçak eşya addedil-

mesi, vapurların İngiliz limanlarına götürülerek muayenesi muvafık görülemeyeceği bildiriliyor.

Reuter ajansı bu münasebetle diyor ki: Rusya 909 anlaşmasını tasdik etmediğinden bu anlaşmanın kıymeti yoktur. Esasen umumi harpten sonra vaziyet değişmiştir. Ruslar bitaraf gemilerin muayenesini protesto ediyorlar, Almanların bir Amerika vapurunu müsadere ederek bir Rus limanına götürmesine ne diyecekler?

Notada sivil halka bomba atılmasının beynelmilel ahkama muhalif

olduğundan bahsediliyor. Almanya, Polonya harbinde sivil halk üzerine bombalar atmıştır. Sovyet Rusya bunu Almanya'ya söylemelidir.

Adalar denizinde bir Sovyet vapuru muayene edildi

Londra 25 — Odesa ile Pire ve Filistin arasında sefer eden Sovyet bandıralı Svanetia vapuru Çanakkale boğazından çıktıktan sonra açık denizde İngiliz harp gemileri tarafından durdurularak araştırılma yapılmıştır. Araştırmadan sonra vapur yoluna devam etmiştir.

Finlândiya kara sularına torpil döktü

Sovyetlerin arazi talebinde ısrar ettikleri bildiriliyor

Londra 26 — Finlândiya hükümeti bütün kara sularına torpiller dökmüştür. Vapurların kılavuz almadan bu sulara girmemeleri bildirilmiştir.

Paris 26 — Söyldüğüne göre Sovyet Rusya Finlândiyadan tekrar bazı arazi taleplerinde bulunmuştur. Alanları hakkında talepler vardır. Finlândiya büyük bir faaliyetle müdafaa hazırlığı yapıyor.

İngilterenin Vaşington sefirinin bir nutku

"Amerika da sesini çıkarmalı, insanlığı kurtarmak için çalışmalıdır," diyor

Vaşington 26 — İngilterenin Vaşington sefiri şerefine verilen bir ziyafette mühim bir nutuk söylemiştir. Sefir demiştir ki:

"Almanya Versay muahedesiyle çizilen hududu tashih etmek için değil demokrasiyi, insanların hürriyetini imha etmek için harp ediyor. Almanya Avusturyayı, Çekoslovakyayı, Polonyayı istila etti.

Gestapo vasıtasıyla bir Nazi imparatorluğu kurmak istiyor. Gestapo şahsi hürriyetleri kaldırmaktadır. Altı ayda bir yeniden bir memleketin ilhakına mani olmak, Avrupa medeniyetini korumak lazımdır.

Amerika da sesini çıkarmalıdır. Biz harp ediyoruz. Siz harbin haricinde-siniz, belki daha iyi görürsünüz. İnsanlığı kurtarmak için çalışın."

Sovyetler City of Flinth vapurunun zaptetmediler

Moskova 26 — Tass ajansının bir tebliğine göre Sovyet hükümeti City of Flinth vapurunun tevkifinden vaz geçmiştir. Çünkü tahkikat vapurun, makinelerindeki sakatlığı tamir için Mormansk Sovyet limanına geldiğini göstermiştir. Vapur muvakkaten bu limanda kalabilecektir.

Londra 26 — Sovyet hükümeti Amerikanın teşebbüsü üzerine City of Flinth vapurunun Amerikalı mürettebatının sağ ve salim olduklarını bildirmiştir.

Teykif edilen 18 Alman mürettebat serbes bırakılmıştır. Bunun Almanyanın müdahalesi üzerine olduğu bildiriliyor. Amerika gazeteleri bu vapur hâdisesini diplomatik bomba addediyorlar.

Almanya Polonyanın büyük ve en zengin kısmını ilhak ediyor

Lublin havalisinde Yahudiler yerleştirilecek, Almanyadaki Yahudiler de buraya nakledilecekler

Paris 26 — Almanyanın bugün Polonyanın büyük ve en zengin kısmını ilhak ettiğini ilân etmesi muhtemeldir. İlhak edilen yerler 914 hududuna dahil mahaller değildir. Bütün Koridor, Pomeranya, Poznanya, Silezya, Krakovi vilâyetinin mühim kısmı Almanyaya geçmektedir. Krakovi ve Çestohova şehirleri himaye altındaki Polonyada kalacaktır.

Diğer taraftan Almanya Lublin havalisinde Yahudileri iskân edecektir. Buradaki iki buçuk milyon Polonyalı başka tarafa nakledilecektir. Lublin havalisinde esasen 300 bin Yahudi vardır. Buna Polonyada Almanlar tarafından işgal edilen yerlerdeki 1,700,000 Yahudi ve asıl Almanyadaki 800 bin Yahudi de ilâve edilecektir.

Belçika kralının B. Roosevelt'e mesajı

Vaşington 26 — Eski Belçika Başvekili Theunis buraya gelmiştir. İktisadi meseleler hakkında görüşmeler yapacaktır. B. Theunis'in Belçika kralından, B. Roosevelt'e bir mesaj getirdiği bildiriliyor.

Sadâbad paktı

Bağdadda yahud Ankarada bir konferans toplanacak

Paris 25 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Sadâbad paktı devletlerinin yakında bir konferans akdedecekleri hakkındaki haberler Pariste alâka ile karşılanmıştır.

Son İngiliz - Fransız - Türk anlaşmalarının bu içtimala herhalde alâkasız olmayacağı zannedilmektedir. Konferans ya Bağdadda yahud da Ankarada toplanacaktır.

Milletler Cemiyeti asamblesi 4 Kânunuevvelde toplanacak

Cenevre 25 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyinin bu devresi başkanı olan İrlanda Başvekili B. Devalera, asamblenin 4 Kânunuevvelde içtimaa davet edilmesini kabul etmiştir.

5 veya 6 gün devam edecek olan asamble mahdud bazı idari meselelerle meşgul olacak, beynelmilel siyaset sahasına girmekten iktinap edecektir.

Sofya belediyesinin bir kararı

Sofya 25 (A.A.) — Sofya belediye meclisi halka gaz maskeleri dağıtılması ve hava akınlarına karşı sığınak inşası için 70 milyon levah bir kredi kabul etmiştir.

Romanya elçisi Bükreşe gitti

Romanyanın Ankara büyük elçisi Ankaradan tayyare ile İstanbul'a gelmiş, dün akşamki trenle Bükreşe hareket etmiştir. Elçi, Ankaradan hareketinden evvel Hariciye Vekilimizle uzun bir mülakat yapmıştır.

Cumhuriyet bayramında radyonun neşriyatı

Cumhuriyet bayramının ilk günü saat 13 de Başvekil radyoda bir nutuk söyleyecektir. Bayram günleri radyo sabah 7,30 dan itibaren neşriyat yapacaktır.

Beşiktaşta sokakta bir cesed bulundu

Dün geç vakit Beşiktaşta Dikilitaşta yol üzerinde bir erkek cesedine tesadüf edilmiş, zabıtaya malûmat verilmiştir; polis, bu adamın hüviyetini tahkik edince, o civarda oturan ve bütün depolarından birinde amelelik eden Halil olduğunu tesbit etmiştir. Ölüm sebebi araştırılmaktadır.

Bir işçi kolunu makineye kaptırdı

Yedikulede Kazlıçeşmede bir pamuk fabrikasında çalışan Adil, gece pamuk makinesini temizlemekte iken sol kolunu makineye kaptırarak kestirmiştir. Yaralı, polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

İngiliz Hariciye Nazırı mühim beyanatta bulundu

"İngiltere emperyalist emellerle değil, medeniyeti kurtarmak için harbediyor," dedi

Londra 26 — Hariciye Nazırı Lord Halifaxs dün akşam hükümet taraftarı 300 mebusun yaptığı hususi bir toplantıda siyasi vaziyeti izah etmiştir. Toplantı hususi olmakla beraber toplantıdan sonra bir tebliğ neşredilmiştir.

Lord Halifaxs siyasi vaziyeti ve birkaç aydanberi olan değişikliği izah etmiş, Türk - İngiliz - Fransız ittifakından bahsederek bunun Akdenizde sükûnu temin edeceğini söylemiştir. Hariciye Nazırı demiştir ki:

"İngiltere emperyalist emellerle değil, medeniyeti kurtarmak için harp ediyor. Katı zaferden sonra insaniyete sükûn ve saadet temin edecek esaslar görülecektir."

Londrada mühim bir toplantı yapılıyor

İngiliz dominyonları Başvekilleri yakında Londraya geliyorlar

Londra 26 — Kanada, Avustralya ve Yeni Zeland başvekilleri yakında Londraya geleceklerdir. Kendilerine askerî, iktisadi müşavirler refakat edecektir. Başvekiller Londrada 15 gün kalacaklar ve mühim müzakerelerde bulunacaklardır. Müzakereler İngiltere ile dominyonlar arasında daha müessir iş birliği temini içindir. Başvekiller gittikten sonra müşavirler temas için Londrada kalacaklardır. Dominyonlar harbin muvaffakiyetle neticelenmesi için en müessir surette yardıma hazır bulunuyorlar.

Papalığın gazetesi, Ribbentropun nutkunu tenkid ediyor

Roma 26 — Papalığın gazetesi olan Osservator Romano, Ribbentropun nutku hakkında bir makale neşretmiştir. Gazete nutku tenkid ederek Alman Hariciye Nazırının birçok meseleleri meskût geçtiğini, Baltık hükümetlerinden, Sovyetlerle münasebattan bahsetmediğini söylüyor, nutkun harice değil, dahilde tesir yapmak için irad edildiğini ilâve ediyor.

Varşovada yiyecek yok

Kopenhag 26 — Varşovadan gelen bitaraf devletler tebaası şehirdeki hayat hakkında şu malûmatı veriyorlar: "Varşova elân harabe halindedir. Şehirde hâlâ su, elektrik, gaz yoktur. Hemen bütün mağazalar kapalıdır. Yiyecek fiatları görülmemiş derecede yükselmiştir. Kıtık müthiştir.

Ambargonun kaldırılması meselesi

Vşington 26 — Ambargonun kaldırılmasına aleyhtar âyandan Lafalette'in teklif ettiği zeyl 21 reye karşı 166 reyile reddedilmiştir.

İtalyanın Tokyo sefiri Japon Hariciye Nazirile uzun bir mülakat yaptı

Tokyo 26 — İtalya sefiri Hariciye Nazirile uzun bir mülakat yapmıştır. Siyasi mahafilde bu mülakata çok hemmiyet veriliyor.

Macaristandaki Almanlar kendilerini unutturmak istiyorlar

Budapeşte 26 — Nazi hükümetinin Macaristandaki Almanları nakletmek tasavvuru üzerine Macaristandaki Almanlar çocuklarını Alman mektebinden almaya başlamışlardır. Bunlar kendilerini unutturmağa çalışıyorlar.

Romada bir Balkan konferansı toplanacakmış

Bulgaristanı, Macaristanı, Romanyayı ve Yugoslavyayı ihtiva edecek olan barışçı bir blok kurulacağı bildiriliyor

Amsterdam 25 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Telegraph gazetesinin Atina muhabiri, Romada, B. Mussolininin riyaseti altında, bir Balkan devletleri konferansı toplanacağına dair Yunanistanda bir sayfa dolaştığını haber vermektedir.

Gaye, bu konferansta temsil edilen memleketlerin bitaraflığını teyid ve harbin, halihazırdaki muhariplere münhasır kalacağı ümidini beyan ve ifade etmektir.

Muhabir, İtalyanın Balkanlardaki vaziyetinin son derece kuvvetlendiğini, çünkü İtalyanın, Balkanlardaki Alman tehlikesine karşı mukabil ağırlık teşkil eden bitaraf bir devlet telâkii edildiğini ilâve eylemektedir. İtalyanın, Sovyet müdahalesi neticesinde bozulan kuvvetler müvazenesini tekrar tesis edeceği de ümid olunmaktadır.

Söyldüğüne göre, Bulgaristanı, Macaristanı, Romanyayı ve Yugoslavyayı ihtiva edecek olan barışçı bir blok kurmak suretile yeni bir küçük antant teşkili imkânı derpiş edilmekte ve bu blokun İtalya tara-

findan müzaheret görmesi, Türkiye ile Yunanistanın da dahil olabilecekleri mevzuubahs edilmektedir.

Türk - İngiliz - Fransız paktı Balkan sisteminde yeni bir mesele ortaya çıkarıyormuş

Roma 25 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesinde Gayda, Türk paktının bir barış aleti olduğundan şüphe ediyor ve paktın esasında İngiliz - Fransız çember siyasetine dayandığını ve İtalyanın Karadenizde yayılmasına mani olmayı istihdaf eylediğini hatırlatarak Türkiye'nin bu meseleye rağmen Balkan antantında kalmamasının Balkan sistemi için yeni bir mesele ortaya çıkarıldığını bildiriyor.

Gazete, Arnavutlukla İtalyanın birleşmesi üzerine İtalyan siyasetinin Balkanların göbeğine kadar yayıldığını kaydederek «esas nokta buradadır» diyor.

Bazı gazeteler vakıaları dumanlı resimler ve şairane aşk hikâyeleri içinde perdelemeye çalışıyorlar, fakat İtalya serenadlara kulak asmamakta, bilakis hâdiselerin seyrini çok müdekkik bir gözle takibe devam etmek istemektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Dün akşamki
radyo neşriyatımız

Dün akşam Türk radyosu İngilizle-
re mahsus musiki neşriyatı yaptı. Bu-
nu matbaada biz de alâkayla dinle-
dik.

Bir mevzu etrafında, mütehassıs-
lar kadar mütehassıs olmıyanların
da fikri ehemmiyetlidir. Zira ikinci-
lerde galatı mesleki olmadığından
yüksek nazariyelere kapılmazlar; ba-
sit fakat doğruyu görürler. Bundan
ne kasdettiğimi misale anlatayım: Bir
şii okuyunuz. Üdeba kafiye, vezin
gibi teferrüatla dimağ yorar; halk ise
heyeti umumiye bakar. Belki de bu
sebeble «orta tabaka»nın verdiği hü-
küm daha adilânedir.

Ben de, musikimiz - ve bilhassa
dün geceki neşriyat - hakkında
«orta» dan yukarı çıkamıyacağımı
peşin olarak itiraf ettiğim mütalâalar
yürüteceğim.

Bir yanlış zan vardır: Öyle sanılır
ki bir cemiyette bütün maddi ve ma-
nevi unsurlar at başı beraber ilerler.
Ne yanlış düşünce! Yalın ayak, göm-
leksiz ve çadırsız bedevi Araplarda
nesir dili fevkaâlde terakki etmiş-
ti. Mimar Sinan'ın âbideler yapı-
dığı Süleyman Kanuni devrinde
Osmanlıların nesri beş para et-
mezdi. Buhar medeniyetine rağmen
İngiltere musikicilikte piyade kalmış-
tır. Elektrik harikalarına rağmen
Amerikadan bol bol meşhur ressam-
lar çıkmamıştır.

Cumhuriyet Türkiye'si, siyasi kabi-
liyetlerle mütenasib sanat tezahür-
lerinde bulunabiliyor mu? Musiki va-
disinde bir kumudama var diye düşü-
nüyorum. Koro heyeti, bazı münferid
sanatkarlarımız ve dün akşamki tek
tük parçalar bunun isbatıdır.

Fakat...

Bazı parçalar hakkında böyle söyli-
yemiyeceğim. Anadolunun şu veya bu
noktasında en basit zümrelerin ipti-
dailik tezahürü olan sesler bütün
Türk folklorunu temsil ediyormuş gi-
bi niçin dünyaya dinletilsin ki, biz şe-
hirli bile bunlardan zevk alamıyo-
ruz, «ne yeknasak, ne can sıkıcı, ne
gıygi şeyler!» diye tenkid edip esni-
yoruz...

Bir gün propaganda şeflerinden bi-
rinin odasındaydım. Önüne, devlet re-
isine ait muhtelif enstantane fotoğ-
rafları getirtiler. Kimini «iştirak e-
debilir!» diye ayırdı; kimini «güzel bir
anında çekilmemiş!» diye sepete attı.

Sanatımızı bir mütehassıs ecnebi
heyeti karşısında bütün realitesile
gösterebiliriz. Fakat dünyanın karşı-
sına çıkarkın biraz da yukarıki propa-
ganda sefi zihniyetle hareket et-
mek mecburiyetindeyiz. Nitekim Vedat
Tör Matbuat umum müdürü iken
Anadoluya dair bir albüm yapmıştı:
Şark vilâyetlerinin köyleri bile Cen-
netten küçük nümunceler halinde sa-
hifelerde gözü okuyordu. Buna rağ-
men Anadolu köyü oldukları muhak-
kaktı.

Resim hakkındaki misal, ses hak-
kında da varid olsa gerektir. Lâakal
İstanbul münevverine hoş gelmeli ki
İngiliz halkına hoş geleceğini umalım.
(Vâ - Nû)

Türk - Rumen ticaret
müzakereleri

Türk - Rumen mürahhas heyetleri ara-
sında başlayan ticaret müzakerelerine dün
de devam edilmisti. Murahhas heyetleri,
dün sabah 10 da, ihtimalarla tahsis edilen
Tophane kasrında toplanarak, esaslar üze-
rinde görüşmüşlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Salih (paşa) nın cenazesi merasimle kaldırıldı

Memleket ve ordu, faziletli ve dürüst bir evlâdını kaybetti

Vefatını haber verdiğimiz eski sadrazam
ve müşirlerden Salih - paşa - nın cenza-
zesi, dün sabah muazzam merasimle kal-
dırılmıştır.

Göztepeden Kadıköyüne ve oradan mo-
törle Sirkeciye getirilen cenazeyi Sirkeci'de
bir alay asker, yedek subay okulu talebele-
ri, polis müfrezeleri ve kendisinin dostları
karşılamıştır. Sirkeci'de top arabasına ko-
nulan cenaze, Ankara caddesini takiben
yola çıkmıştır. Alay şu suretle tertip edil-
miş bulunuyordu:

Önde bir süvari müfrezesi, arkasında bir
alay piyade ve onu müteakip bahriye si-
lâhendazları ve onlardan sonra Relsicüm-
hurun, İstanbul kumandanlığının ve İsta-
nbul Belediyesinin celenkleri ve niha-
yet merhumun Türk bayrağına sarılmış
olan cenazesi geliyordu. Cenazenin önün-
de matem havası çalan bir bando vardı.
Gene subaylardan mürekkep bir manga,
meçleri aşağıda olduğu halde cenazeyi ha-
mil top arabasının etrafında yürüyorlardı.
Cenazenin arkasında merhum müşirin
alesi, İstanbul kumandanı korgeneral Ha-
lis Bıyıktaş, müteakip askeri rical ve er-
kân ve dostları yürüyorlardı.

Bu muazzam alay, Ankara caddesi, Sul-
tanahmed tariki Beyazid'a vasil olmuş
ve cenaze namazı orada kılınıktan sonra
Şehzadebaşı, Fatih yollarını takip ile Eyübe

Salih (Paşa) nın cenazesi Ankara caddesinden geçerken
nakledilerek oradaki aile kabristanına
defnedilmiştir.
1864 senesinde Tophanede doğmuş olan
merhumun şahsında memleket ve ordu fa-
ziletli bir evlâdını ve siyasi hayatında
memleket menfaatinde başka bir şey dü-
şünmemiş olan dürüst bir devlet adamını
kaybetmiştir.

Valinin Ankara
temaslarıBelediye memurlarının barem
cetveli tasdik edildi

Ankara'ya gitmiş olan İstanbul vali ve
Belediye reisi bay Lütfi Kırdar Ankara'daki
temaslarına devam etmektedir. Öğrendi-
mize göre, valinin Ankara'daki temasları
arasında Belediye memurlarının barem
cetveli de görülmüştür.

Dün, Ankara'dan telefonla Belediye'ye ge-
len bir emre göre barem cetveli tasdik
edilmiştir.

Belediye memurunu, teşrinisani maaşla-
rını bu cetvel üzerinden alacaklardır. Bay
Lütfi Kırdar, cumatesi sabahı şehrimizde
olacaktır.

Küçük haberler:

★ Artin isminde birinin idaresindeki
husussi bir otomobil, dün Sirkeci'den geç-
mekte iken birdenbire önüne çıkan bir
adama çarpmamak için direksiyon kır-
mış, olanca huzile seyrüsefer memurunun
bulunduğu kaideye çarparak parçalan-
mıştır.

★ Dün, Alemdarda Hüseyinin köfteci
dükkanının bacası parlamak suretile yan-
gın çıkmış ise de derhal yetişen itfaiye ta-
rafından söndürülmüştür.

★ Sarıyerin Kaya köyünde Yahya ile ayni
köyden İbrahim arasında bir tarla yü-
zünden kavga çıkmış, İbrahim demirle
Yahya'yı başından yaralamıştır. Yaralı Bey-
oğlu hastanesine kaldırılmış, İbrahim ya-
kalanmıştır.

★ Karısı Hediyeye tasallüt ettiği iddia-
sile kardeşi Zekeriyayı tabanca ile öldü-
ren İbrahim'in muhakemesi dün ağır ceza
mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde İbrahim'in suçu
sabit olduğundan 22 sene hapse karar
verilmiş, fakat ağır tahrik göz önünde tu-
tularak cezası yedi seneye indirilmiştir. İb-
rahim bin lira da ölüm tazminatı ödiye-
cektir.

★ Dokuzuncu asliye hukuk mahkemesi
mübaşiri Rüsdü Sücmez, mahkemede da-
va alâkadarlarından aldığı evrakın kay-
diye paralarını zimmetine geçirmek ve beş
bin liralık bir borç senedini de imha et-
mek suçlarından maznunun takibata giri-
lmıştır. Maznun Rüsdü Sücmez, dün
Sultanahmed birinci sulh ceza mahkeme-
sinde sorguya çekilmiş, suçlarını inkâr et-
miştir.

Mahkeme, tahkikatın mevkufan deva-
mına karar vererek Rüsdüyü tevkif et-
miştir.

★ Eminönü mescidinin bulunduğu adaya
aid istimlak muameleleri bitirilmiştir. Be-
lediye, bu adanın yıktırılması için bir mü-
nakasa açacaktır. Mescid, muhafaza edi-
lecektir.

Karilerimizin
mektuplarıBir çocuk niçin mektep
ten mahrum bırakılıyor

Çocuğum Yunaistanda altı sınıflı ilk
mektebin altıncı sınıfına kadar devam
etti. Ora ile alâkası kesilmesi dolay-
sile bundan bir buçuk ay evvel yur-
duma geldim. Tabii, ilk iş olarak co-
cuğum mektep işini halletmek mecbu-
riyetinde olduğumdan mekteplere mü-
racaat ettim. Aldığım cevapta Maarif
müdüriyetine müracaat edilerek vekâ-
letten alınacak emir üzerine kabul edi-
leceğini söylediler. Ben de onun üze-
rine bir ay evvel müdüriyetine müraca-
at ettim. Vekâletten daha henüz cev-
ap gelmedi. İnsan dünyada her şeyi
öğrenmek mecburiyetindedir. Acaba
bir Türk çocuğunun mektebe girmesi
için vekâletten emir almasının hikme-
ti nedir? Daha bir iki ay bekliyecek
miyim?

Arnautköyünde Üvez sokağında No. 5
C. Abay

Bir kamyon
tramvaya çarptıBir kadın muhtelif yerlerin-
den yaralandı

Dün, Ortaköyden Aksaray gelmekte
olan vatman İbrahim'in idaresindeki tram-
vay arabası, Muallim Naci caddesinden
ilerlemekte iken, yanından geçen variller
yükü ve şoför Muzaffer'in idaresindeki bir
kamyon tramvayın pencerelerine çarpmış,
camlar kırıldığı gibi sıralardan birinde
oturmakta olan ve bir şoförün karısı bulu-
nan Raşel isminde bir kadıncağız, kırılan
cam parçaları ile gözünden ve başından
ehemmiyetli surette yaralanmıştır.

Hadişeyi müteakip tramvay ve kamyon
durmuşlar, polis ise el koymuş, bayan Ra-
şel hastaneye kaldırılmış, şoför Muzaffer
yakalanarak hakkında kanuni takibata gi-
rişilmiştir.

★ Belediye otellerin kalabalık olup ol-
madığını tedkik ettirmiş ve bazı otellerin,
son bir ay zarfında çok misafir akınına
maruz kaldığını tesbit etmiştir. Bazı
otelcilerin bir odadaki karyola aedeinden
başka döşemeye şilte yaymak suretile
müsteri kabul ettikleri meydana çıkarıl-
mış, bu gibiler, cezaya çaptırılmıştır. Otel-
ler, bundan sonra da sıkı kontrol altında
bulundurulacaktır.

Ekmek için
tecrübelerFabrika mamûlâtı maya
bir kere daha tecrübe
edilecek

Paşa limanındaki maya fabrikasının ma-
mûlâtı tecrübe edilmektedir. Bu tecrübe-
ler şimdiye kadar havagazı fırınlarında
yapılmış olduğu cihetle aynı tecrübenin
bir de asıl ekmek fırınlarında tekrarlana-
ması icap etmektedir. Bu tecrübeler ra-
mazandan sonra yapılabilecektir. Tecrübe
muvafık netice verirse Belediye, fırınları-
nın bu mayayı kullanmalarını istiyec-
ektir. Halbuki fırıncılar, fabrika mamûlâtı
maya kullandıkları takdirde ekmek fiati-
ne zam yapacaklarını, çünkü bugünkü
narh ile idare edemeyeceklerini Belediye'ye
evvelce bildirmişlerdir.

Fırıncılara göre, fabrikanın yapacağı
maya, hem pahalı, hem de kendi imal et-
tikleri mayalardan kalite itibarıyla aşağı-
dır. Fırıncılar, fabrika mayasının ancak
firancala ve pasta imalinde kullanılabile-
ceğini iddia etmektedirler.

Şüpheli bir ölüm

İstanbul civar köylerden birinde otu-
ran Muttalıp adında bir beş yaşındaki co-
cuğunun tedavi ettirmek üzere otobüsle İsta-
nbul'a getirirken çocuk yolda ölmüştür.

Adliye doktoru B. Enver Karan tarafın-
dan yapılan muayenede çocuğun ölümü
şüpheli görüldüğünden cesed morga kal-
dırılmıştır.

Muttalıp, çocuğunun sıtma hastalığına
mübteâ olduğunu ve tedavi için İstanbul'a
getirirken bu hastalıktan öldüğünü söy-
lemiştir. Ölüm vakası etrafında müddel-
umullik tahkikata girişilmiştir.

Gümrükler başmüdürlüğünde
komisyoncuların imtihanı

Dün, gümrükler başmüdürlüğünde ko-
misyoncuların imtihanı yapılmıştır. İmti-
hana 9.30 da başlanmıştır. 15 Komisyoncu,
15 de maliyet memuru olmak üzere 30 nam-
zed, imtihana iştirak etmiştir.

Gümrükler başmüdürlüğünde, bir de
kimyager imtihanı yapılacaktır. Biri İzmi-
re, diğeri İstanbul gümrüklerinde çalışmak
üzere iki kimyager alınacaktır. İmtihan
günü, henüz tayin edilmemiştir.

★ Bakırköy - İstanbul asfaltı bozulmuş-
tur. Belediye, asfaltın tamiri için tedkikat
yaptırmağa başlamıştır.

★ Bir elektrikçi dükkânında çırak Yervant
adında bir genç evvelki gece ustası
gittikten sonra dükkânın kapısını açarak
içeriden 48 lira çalıp kaçmıştır.

Yevrant iki gün içinde paraları yedikten
sonra dün evine gidince yakalanmıştır.
Sultanahmed birinci sulh ceza mahkeme-
sinde sorguya çekilen Yervant suçunu itiraf
etmiş, kendisi tevkif edilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Hiddetin müzipliği

Evvelki gün, üzerinde adresim, is-
mim yazılı ve Beyoğlu postahanesi-
nin damgasını taşıyan bir zarf aldım.
İçinden çıkan mektuba bakınca hay-
retle birkaç defa defa daha zarfın
üzerindeki adresi gözden geçirdim.
Benim ismim ve benim adresim. Fa-
kat, içinde beni alâkadar eden bazı
kısımlar da bulunmakla beraber,
mektup bana hitaben yazılmamış.
«Canımdan çok sevdiğim Merzuka-
cığım..» diye başlayan mektubun,
entresan bulduğum bazı kısımlarını
bu sûtunda neşretmekten de kendimi
alamadım. Uzun bir ilânı aşk mu-
kaddemesinden sonra âşk delikanlı
diyor ki: «Cici sevgilim! Gözlerinin
ateşli bakışları bana öyle cesaret ve-
riyor ki, her an seni düşündükçe
astanlar gibi kükrüyorum, dünyaya
meydan okuyacağım geliyor.» Maa-
zallah, ikinci bir Hitler mi peyda olu-
yor?.. Kaleme bastırılı bastırılı yaz-
ılmış harflerin şekillerinden de an-
laşıyor ki, delikanlı hakikaten kük-
remiş...

Mektuptan, ikinci bir parça: «Kal-
bimin sırca sarayında yaşayan sevgi-
lirim! Hiddetten beynim oğuldudur.
O, gazete muharriri olacak herifin
seni tarif eden yazısını okudukça âsa-
bım bozuluyor, o herif gözlerimin
önünde bir karınca kadar küçülüyor.
Hemen kendisini yakalayıp beyninde
bir bomba gibi patlamak, onu pa-
ramparça etmek istiyorum..»

Eyvahlar olsun; delikanlı, beni
mahvetmek için kendisi de bir bomba
gibi parça parça olmayı göze alıyor.
Aşağı satırlarda hiddeti büsbütün
galeyan ediyor: «Benim, melek kadar
ince ruhlu cicim! O herif kim olu-
yor da, adabı muaseret bilmiyen ve
lüks hayata özenen bir genç kız diye
senin tipini, senin elbiselerini, senin
saç tuvaletini tarif ediyor?.. Nerede
görmüş seni?.. Lüks hayata alışmak
bir kabahat mı imiş?..»

Benim, geçenlerde bir yazımda
anlattığım genç kızın bu delikanlı ile
alâkası olmadığına katiiyen eminim.
Belli ki, ortada bir benzeyiş yanlışlı-
ğı var.

Delikanlı, mektubun ikinci sahife-
sinde kendi âsabına hâkim olarak
sevgilisini teselli ediyor: «Canım me-
leğim! Sen üzülme. Her satırda kük-
reyerek o herife öyle bir mektup yaz-
dım, öyle küfürler ettim ki, bir keli-
mesini bile senin yanında tekrarla-
maktan utanırım. Her halde mektu-
bunu okurken onun da suratı pan-
car gibi kıpkızıl olacaktır. Kendisin-
den tarziye istedim; aksi takdirde
onu, aslan pençesine düşmüş bir tav-
şan gibi parçalayacağımı bildirdim..»

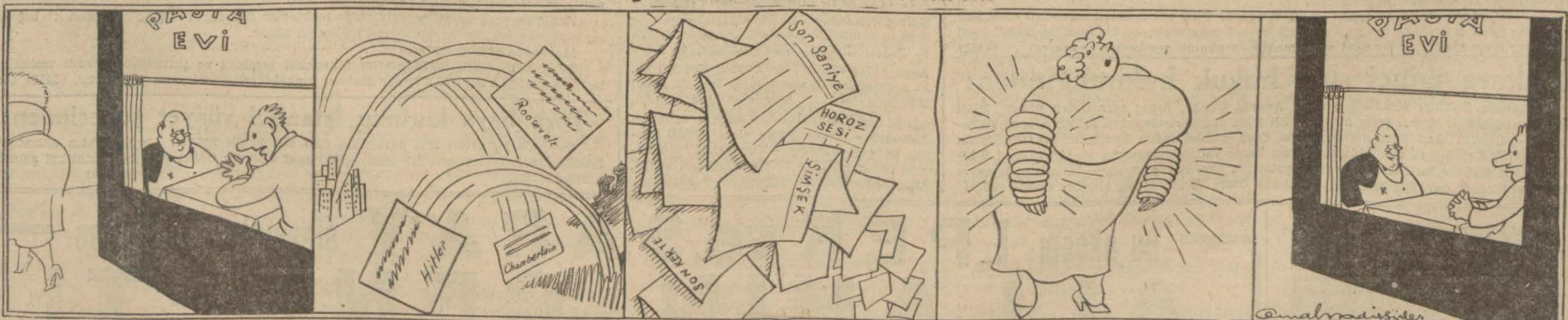
Vah, vah... Ben bu mektubu oku-
rken tabii ki delikanlının sevgilisi de,
onun bana yazdığı ve yanında bir ke-
limesini bile tekrarlamaktan utan-
dığı müthiş mektubu okuyor.

Mektubun sonlarına doğru deli-
kanlı artık kendine hâkim olamıya-
cak hale gelmiş: «Sevgili canım!.. Beni
mazur gör. Mektubumu burada
kesiyorum. Fenahalde asabileştim.
Tahammül edemiyorum. Şimdi der-
hal postahaneye koşacağım, o herife
yazdığım küfür mektubunu bir an
evvel göndereceğim..»

Diye sözü kesiyor ve, belli ki, o
hiddetle mektupları zarflara koyar-
ken bu müthiş yanlışlığı yapıyor. Ne
yapalım? Keskin sirke, kendi küpüne
zarar verir, derler. Bu da hiddetin
müzipliği...

Cemal Refi

Bay Amca ve bir moda!..

— Son Avrupa harbinden sonra
acayip bir moda çıktı bay Amca...

B. A. — Mesaj modası mı?..
— Hayır!..

B. A. — Gazete çıkarmak modası
mı?..
— Yok canım, bu moda kadınlar
arasındadır..

... Elindeki parayı altın bileziğe
tahvil edip kollarını doldurmak mo-
dası!..

B. A. — Anladım, çirkin bir moda:
Ne olur ne olmaz modası!..

İki türlü mantık mücadelesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu sözler açıkça gösteriyor ki Almanya, çoktandır Avrupanın şarkında kendine müstemleke olacak saha arıyormuş ve Polonyanın alman müstemlekesi olmasına çoktan karar verilmiştir. Şu halde, her nutukta Polonyayı işgal mesuliyetini şuna buna yüklemek için bu kadar uğraşmaya ne lüzum var?

Bizzat Hariciye nazırı diyor ki: «Almanyanın Avrupa şarkında müstemlekeye ihtiyacı vardı. Polonya, müstakbel alman nesillerine yetecek bir sahadır. Artık başka yerde gözü-müz kalmadı.» Birkaç hafta evvel müstakbil, koca bir devletin alman müstemlekesi oluvmesine bir iki gün içinde karar verilemeyeceğine göre, ya, bu sefer Dantzig vesilesi olmasa, gelecek sene Polonya başka sebeplerle gene işgal edilecekti, yahut Almanya Avrupanın şarkında, muhtak olduğunu ilân ettiği başka müstemleke fütuhata girişecekti. Polonyanın işgal ve taksimine mün-cer olan harbin mesuliyetlerini uzun uzadıya teşrih zahmetile «Polonyayı aldıktan sonra başka sahaya ihtiyacımız kalmadı» diye sevinmek arasında garip bir mantık tezadı görüyoruz.

Eskidenberi alıştığımız kendi medeni mantık sistemimizle anlayamadığımız başka bir nokta da, Polonyaya yapılan teklifleri «dünyada bir eşi daha bulunmayan alıcnabane teklifler» addetmek ve sırf Hitlerin himmetile «Avrupada artık istikrara müsait şartlar vücuda geldiğini» ilân etmektir.

Politikada, inanılan şeylerle söylenen sözlerin birbirine uyması şart değildir. Fakat, Almanyada yapılan şeylerin mahiyeti ile bunların izah şekli arasında okadar mutabakat vardır ki yeni ve tehlikeli bir mantık sistemi, dünyayı yeni bir görüş tarzı karşısında bulduğumuz muhakkaktır. Mücadelenin çetin olması, uzun sürmesi iki mantığın çarpışmasından ileri gelmiyor mu?

Herhalde alman Hariciye nazırının son nutku da bildiklerimizi ve düşündüklerimizi kuvvetlendirmekten başka bir işe yaramamıştır.

Necmeddin Sadak

Dikilide gene gelzele oldu

İzmir 25 (A.A.) — Dikilide üç sa-niye süren yeni bir zelzele kaydedilmiştir. Hasar yoktur.

Basın kurumu kongresi

İstanbul Basın kurumu reisliğinden: Basın kurumu senelik kongresinin ikinci toplantısı bugün saat 14 de kurumun Beyoğlunda İstiklal caddesindeki merkezinde yapılmaktadır. Muhterem azamının gelişmelerini rica ederiz.

İstanbul mıntakası iktisat müdürlüğünden :

Bu sene Cümhuriyet Bayramının pazara tesadüf etmesi, iş kanununun 46 nci maddesi mütalimece o gün için işçilere ücret verilmeyeceği hakkında iş yerlerinden bazıların tereddüde düşürdüğü vaki müraacaatlardan anlaşılmaktadır.

Kanunun bu husustaki hükmünün mutlak olup, Cümhuriyet bayramının tesadüf ettiği güne aid ücretlerin -hiç bir iş karşılığı olmaksızın tam olarak verileceğini amir bulunmasına binaen, Cümhuriyet bayramı pazara veyahut her hangi bir tatil gününe tesadüf etse dahi iş kanununun tabi tutulmuş olan işyerlerinde mezkur 46 nci madde hükmünün tatbikile bayram günü çalışmayan işçilerin o günkü ücretlerinin tam ve çalışanlara da iki misli olarak ödenmesi lazım geleceği alâkadarlara ilân olunur. (8840)

İstanbul sıhhi müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Leyli Tıp Talebe Yurdu talebeleri için 1000 çift hademeleri için 152 çift kişilik iskar-pın kapalı zarfı ile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 27/10/939 cuma günü saat 15,30 da Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: Talebe iskar-pınları 650 hademe iskar-pınları 600 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat: 555 lira 90 kuruştur.

4 — İstekiller şartname ve nümunesi her gün Fıatpaşa türbesi karşısında Leyli Tıp Talebe yurdu merkezinde görülebilir.

5 — İstekiller 1939 yılı Ticaret Odası vesikasına 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya makbuz mektubu ile birlikte teklifi havi sarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabili komisyona vermeleri. (8351)

Ankara ikinci sulh hukuk hakimliğinden:

Ankarada Dahiliye Vekâleti namına Avukat Gülaide Alpar tarafından nüfus işleri umum müdürlüğü birinci şube memuru Ali Rıza varisleri aleyhine açılan alacak davasının yapılmakta olan duruşma sırasında dava olunanlardan Fazılânın ikametgâhının meclüsüne mebnî ilân teliğat ifasına karar verilmiş duruşma 27/11/939 saat 9 bu-rakimıştır. Mezkur tarihte mahkemeye gelmez aksî halde giyaben duruşma ierasına devam olunacağı davetiye yerine kaim olmak üzere ilân teliğat olunur. (5485) (8613)

Ankara Borsası

25 Birinciteğrin 939

ESHAM ve TAHVİLÂT

Sivas - Erzurum II 20.91

Merkez Bankası peşin 103.—

PARA ve ÇEKLER

Kapanış En yukarı

1 Sterlin 5.24

100 Dolar 180.025

100 Frank 2.96875

100 Lîret 6.6325

100 İsviçre Fr. 29.315

100 Florin 69.406

100 Raygmark —

100 Belga 21.8325

100 Drahmi 0.97

100 Leva 1.5976

100 Çekoslovak Kr —

100 Pezeta 13.1825

100 Zloti —

100 Pengo 23.425

100 Ley 0.935

100 Dinar 2.495

100 Yen 30.6125

100 İsveç Fr. 31.19

100 Ruble —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

100 —

YARIN
Matinelerden
İtibaren

TAKSİM sinemasında

CHARLES BOYER - ANNA BELLA Türkçe sözlü

Toplarından ölüm saçan, Torpillerinden tufanlar yaratan, Salvo ateşlerinden Okyanusları titreten, Sema ve göklere şimşekler, kudurmuş denizlere alev ve dehşetler saçan filimlerin akla sığmayan savaşlar arasında geçmiş

KAHRAMANLIK

AŞK

VAZİFE FİLMİ

İlâveten EKLER JURNAL Telefon: 43191

ZEVK... NEŞ'E... HEYYECAN... İsteyenler

LÂLE'ye Koşsunlar

Bugün matinelerden itibaren

BU HAFTA CÜMHURİYET BAYRAMI ŞEREFİNE İki süper film

birden gösteriliyor

1 — Gözlerinizden yaşlar akıncaya kadar... Kalplerinizde nefes kalmayınca kadar gülmek istiyorsanız Amerikanın Komikler Şampiyonu Lâstik ağızlı JOE BRAWN'ın Türkçe

POLO ŞAMPIYONU

filmini görünüz.

2 — Dünyanın en heyecanlı Gangster Harbi Amerikanın en yılmaz haydut akınları HUMPHREY BOGART - GEORGES BRENT'in kudreti yarattı.

ÖLÜM HARBİ

Hususî İlâve: En son METRO JURNAL'da - İngiliz Askerlerinin Fransaya nakli ve hududa sevk - Fransız ordularının Alman topraklarına girişi - Cephede tayyare hareketi ve

harp haberleri. Bu film aynı zamanda İzmir LÂLE Sinemasında gösterilmektedir.

Herkesin ağzında dolaşan isim....

DEANNA DURBİN

Bütün İstanbul Halkını koşturan film

İLK UYANIŞ

Fransızca sözlü şaheser

Bu hafta SÜMER sinemasında

Muvaffakiyet değil Muzafferiyet kazanıyor.

İlâveten: EKLER JURNAL ve son Harp haberleri

İstanbul Belediyesi ilânları

İlk teminat	Muhammen bedeli	Haseki Emrazi zühreviye hastaneleri ile Eyüp Dispanseri ve Beyoğlu ve Üsküdar sarf hastahıklar mücadele merkezlerine alınacak soba malzemesi.
54,08	721,05	
232,05	3094,00	Haseki hastanesine alınacak rontken malzemesi.
128,25	1710,00	Çocukları kurtarma yurdu 939 mali yılı ihtiyacı için alınacak 18,000 kilo ekmek.
90,00	1200,00	Cerrahpaşa hastanesi için alınacak 30 adet battaniye ve 150 adet hasta abası.
65,72	876,25	Bahçeler müdürlüğüne alınacak demir malzeme
99,49	1326,50	Şehrin muhtelif yerlerine konulacak 47 adet beynelmillel işaret levhasının imal ve taliki.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur. İhale 2/11/639 perşembe günü saat 14 de Daimi encümende yapılacaktır. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliuherin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (8521)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Ankara dil ve tarih, Coğrafya fakültesi direktörlüğünden :

11/11/939 cumartesi günü saat 11 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak eksiltme komisyonunda 4973 lira muhammen bedelli muhtelif cins masaların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı mektepler muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde fakülte hesap memurluğundan alınır.

Muvakkat teminat 373 liradır.

İstekillerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (5516) (8877)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Ankara dil ve tarih, Coğrafya fakültesi direktörlüğünden :

11/11/939 cumartesi günü saat 11 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak eksiltme komisyonunda 4800 lira muhammen bedelli muhtelif cins saraların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferüatı mektepler muhasebeciliğine yatırılacak beş lira mukabilinde fakülte hesap memurluğundan alınır.

Muvakkat teminat 360 liradır.

İstekillerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (5516) (8876)

Türk hava kurumu İstanbul vilâyet şubesinden:

Şubemiz zaloriferi için pazarlıkla (20) ton kırıla maden kömürü satın alınacaktır. İstekillerin 3/Teğrinisani/939 cuma günü saat onbeşte Çağaloğlunda İstanbul şubesinde müracaatları. (8842)

DİKKAT...

SAKARYA Sine-ması

Pek yakında :

BÜYÜK ve YENİ filmler

serisine başlıyor

Bu akşam İPEK ve SARAY sinemalarında birden

ALLAHIN CENNETİ

Senenin ilk TÜRK Filmi

Biletler sabahdan satılmaktadır. Tel: SARAY 41656 - İPEK: 44289

Güllübağdan Kemaha uçarak gittiğini söyleyen ihtiyar

Erzuruma giden tren Divrikten sonra Şark Anadoluşunun en sarp arazisinden geçer. Tabiat hiç bir yerde bu kadar heybetli ve bu kadar inatçı değildir. Deli sularla Fırat, kırmızı renkli kayalar arasından uydugu derin yatağının içinde kendini taştan taşta vurarak akarken trenin esatırı bir hayvan gibi dağlara sürtüne sürtüne, yolunu kesen granit yığınlarının altına dala çıka mesafeleri aşır, düdüğünün sesi buralarda asırlardır dinlenen sükütu yırtarak dalga dalga kayalara çarpıp geri geliyordu. Böylece üstünden geçilmeyen dağların dört beş metrelik boğazlarında dolana dolana Güllübağda geldik.

Bu güzel isim, zannedersek şimdilik, iki istasyon binasından ibaret küçük bir düzlüğe verilmiştir. Fakat bizi sıkboğaz eden dağlardan kurtulup ilk rahat nefes aldığımız yer orasıdır. Yol yeni, arazi dönemeçli olduğu için trenin ağır ağır ilçe'ye doğru ilerlerken, pencereden baktığımız sırada, inle cinin top oynadığı bu yerlerde, trenle beraber koşmağa çalışan bir ihtiyar gördük. Sırında iki taraflı bir heybe, sesi yorgunluktan kısılmış «Çocuklar beni de alın!» diye bağıyordu.

İki arkadaş hemen vagonun merdivenine koştuk. Kollarından yakalıyarak ihtiyarı içeri aldık. Sahaneliğe çıkar çıkmaz yere çöktü; sakalını elle karıştırarak nefes nefese kendine gelmeye çalıştı. Biraz açıldıktan sonra Kemaha gittiğini söyledi. Heybesinde bir ekmekle beş on salkım üzüm vardı. Çocuklarının yanına gidiyormuş. Yola erken çıkmamış, güneş kalmış. Bu gece yarısından sonra Kemaha varabileceğini tahmin ediyordu. Güllübağdan Kemaha - 35 kilometrelik bir mesafedir - yaya olarak 12 saatte gidilir.

Biz böylece konuşurken tren durdu. «Kemaha geldik, baba, haydi bakalım» dedi. Evvelâ inanmadı. Henüz güneş batmamıştı. Trenin kaçacağını korkarak heybesini sırtladı. Acele acele - inerken «70 yıl yaşadım amma ömrümde ilk defa Güllübağdan Kemaha uçarak geldim» diye söylüyordu. Yere indikten sonra trenin basamaklarını öpmeye kalktı zavallı ihtiyar.

Şevket Rado

Ziya Gökalp ihtifali

Dün, Ziya Gökalp'ın ölümünün 15 inci yıldönümü idi. Bu münasebetle Üniversite konferans salonunda Edebiyat fakültesi profesör ve doçentlerinin, Dr. Adnan ve kalabalık bir gençlik kütlesinin iştirakile parlak merasim yapılmıştı. Merasimi, Edebiyat fakültesi profesörlerinden B. Mustafa Şekip, kısa bir nutuk ile açmış, kendisini bu şerefli toplantıya reis seçtiklerinden dolayı gençliğe teşekkür ve hazırlarını, bu yük müteakibin hatırasını tazet maksadıyla bir dakika süküta davet etmiştir.

B. Mustafa Şekipten sonra Felsefe şubesinden Kudsi söz alarak 1875 te Diyarbakırda doğan, 1924 te İstanbulda ölen Ziya Gökalpın biyografisini yapmıştır. Kudsi'den sonra Edebiyat şubesinden B. Şükrü kürsüye gelerek Ziya Gökalp hakkındaki hatıralardan bahsetmiş ve sözlerini merhum Ağaoglu Ahmedin şu cümlesi ile bitirmiştir: «Ziya bir radyüdü. Ölümü, ilim âleminizi karanlık bırakmıştır.»

Müteakiben Edebiyat şubesinden B. Gün-

düz, Gökalpın «Vatan» şiirini okumuştur. Talebeden sonra kürsüye profesör B. Kâzım İsmail gelmiş, sık sık alkışlar ile kesilen nutkunu okumuştur. Hatip, dilimizde yerleşmiş «Türkün aklı sonradan gelir», «Türk şehirden dışarı» gibi mânâsız atalar sözlerine mukabil, bugün iftihar ile haykırabileceğimiz tarihi bir veeziyeti şiddetli alkışlar arasında okumuştur: «Ne mutlu Türküm diyene!»

B. Kâzım İsmail, sözlerine: «Sorum, Gökalpın en çok cevânlâ ettiği ve bugün de Türk gençliğinin kaynaşmasına en çok sahne olan Beyazıt meydanı, onun heykeline mütehasir, daha uzun zaman bekliyecek mi?» diyerek sözüne nihayet vermiştir.

Müteakiben Edebiyat fakültesi doçentlerinden B. Sabri Esad ile İktisad fakültesi doçentlerinden B. Ziyaeddin Fahri söz alarak merhumun felsefi kıymeti üzerinde söz söylemişlerdir. Toplantı 16,30 da bitmiştir.

Galip Efgani'nin muhakemesi

Dün Perapalas oteli sahibi ve bazı şahidler dinlendi

Perapalas otelinde ücret vermeden üç ay oturma otel sahibinden de dokuz yüz lira almaktan maznun Yemenli Galip Efgani'nin muhakemesine dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede otel sahibi B. Misbah dinlenmiş, hadiseyi evvelce yazıldığı şekilde anlatarak dedi ki:

«Dört ay evvel bir sabah otele bir Hindli müşteri geldiğini söylediler. Aşağıya inip kendisiyle görüştüm. Cebinden, üzerinde beş hükümetin mührü bulunan bir zarf çıkarak Yemen İmamının mutemedi ve vellaht Seyfülislamın dostu olduğunu söyledi.

Tokatlıyanda oturduğundan ve orayı beğenmediği için bize misafir olup yirmi gün kalacağından bahsetti. Ertesi gün tekrar geldi ve bize taşınmağa karar verdiğini söyleyerek Tokatlıyan otelindeki hesabını görmek üzere benden para istedi. Elindeki pasaportun arkasında, kendisinin bin İngiliz liralık deklarasyonu olduğuna dair zabıta kaydı vardı.

Ben buna itimad ederek kendisine 650 lira verdim. Otelde bir müddet kaldı. Para vermiyordu. Küliyetli miktarda tütün, sabun ve saire alacağından bahisle ticaret-hanelerle temas ediyordu. Kendisinden para istiyerek hesap faturasını verdiğimiz zaman bunu tedkik için dört gün mühlet istedi ve sonunda da hesabın yanlış olduğunu, 3,700 liradan fazla hesabı kabul etmeyeceğini bildirdi. O sırada benden 250 lira daha almıştı.

Hesapta ihtilâf hasıl olunca kaymakamlığa müracaat etmiş. Ben de kendisi aleyhine dava açtım. Otel hesabı bedellerini Mısırda ödemesi hakkında kendisiyle bir şey konuşmadık ve aramızda bir uyuma da olmadı. Galip Efgani, yanındaki Meksikalı kadınların babalarının da, Yemen İmamının Paris mümessili olduğunu söyledi.

Bundan sonra şahid başkomiser Eşref, komiser Sadık, Beyoğlu nahiye müdürü Fevzi dinlendiler. Maznun Galip Efgani, komiser Eşrefin ifadesine itiraz ederek:

«Bu mesele hakkında idare ettiği tahkikatı dava tarafını iltilzam etmiştir. Bu yüzden kendisini de Reisicumhura şikâyet ettim. İfadesini kabul etmem. dedi.

Galip Efganinin, hesapları düzeltmeleri için Perapalas oteli sahibine yazdığı İngilizce mektubunun terümbile Yemen veliahdı Ahmed Seyfülislama, kendisine 850 lira gönderilmesi hakkında çektiği telgraf tercümesi okunduktan sonra idda makamının evrakı tedkik etmesi için muhakeme başka güne bırakıldı.

Sovyet - Finlandiya münasebatı gerginleşti

(Baştafı 1 nci sahifede)

Kopenhag 25 (A.A.) — Sosyal Demokrat gazetesi Helsinki muhabiri bildiriyor: «Moskovadaki Finlandiya delegelerinin Helsinkiye hareket etmelerine sebep Sovyet Rusya tarafından bir misak akdi için yapılan tekliflerdir. Delegeler bu teklifleri kabul etmek mesuliyetini deruh-te edememişlerdir.

Politikin gazetesinin Helsinki muhabiri de Sovyet tekliflerinin Finlandiya meclisinin davetini istilzam edecek mahiyette olduğunu bildiriyor.

«Münfail bir itiraf»

Nevyork (A.A.) — (Reuter): Von Ribbentrop'un nutkunu mevzuu bahsedilen Nevvyork Times, «Münfail bir itiraf» başlığı altında diyor ki:

Von Ribbentrop, İngilterenin harbe girmeyeceğini Hitler'e söylemekle hata işlediğini itiraf ediyor ve bu itirafı yapmaktan mütevellit kızgınlıkla Almanyanın yegâne düşmanının İngiltere olduğunu söylüyor. Alman Hariciye Nazırı İngiltereyi diğer devletlerden tecrid için beyhude uğraşıyor.

Helsinki 25 (A.A.) — Hariciye Nezaretinin salâhiyetli bir mümessili Paasikivi ile Tanvor'un yeni talimat almak üzere Helsinkiye avdetlerinde, telâşe düşecek hiçbir şey bulunmadığını, dün akşam söylemiştir. Yeni hiçbir Sovyet haberi gelmemiştir. Fakat Hariciyenin mümessili, Sovyet liderlerinin ilk tekliflerinde bazı değişiklikler yapmış olmaları ihtimalini, bundan Finlandiya hükümetiyle yeni bir istisareyi icab ettirdiğini izah etmiştir.

P. T. T. umum müdürlüğü baş müfettişliği

Ankara 25 (Telefonla) — Millî Müdafaa Vekâleti Deniz müsteşarlığı Muhasebe müdürü İbrahim Arsan Posta, Telgraf ve Telefon umum müdürlüğü başmüfettişliğine tayin edilmiştir.

Muntazam mesai nizamnamesi

Ankara 25 (Telefonla) — İş kanununa tevfi kanun hazırlanan muntazam mesai nizamnamesinin Devlet şurasına tedkik ve müzakeresi bitmiş ve nizamname Başvekâlete verilmiştir.

Türk - İngiliz - Fransız anlaşmasının akisleri

Taymis gazetesi baş makalesinde anlaşmanın ehemmiyetini izah ediyor

Taymis gazetesi dünki posta ile gelen 20 teşrinievvel tarihli nüshasında Ankara muahedesini hakkında mühim bir başmakale vardır. Taymis diyor ki:

«Bu muahedeye üç memleketi Akdenizde ve Balkan sahasında sıkı diplomasi ve lüzum görüldüğü zaman askeri işbirliği yapmak hususunda birleştirmiştir. Diplomasi muharririmiz kaydettiği veçhile tarihi suyolları olan Çanakale ve Karadeniz boğazlarını oğrafi icabı ve Montrö muahedesi üzere işgal etmekte bulunan Türkiye, Boğazların müstakl ve beynelmilel hukukun tanımış olduğu mürakibi mevkiini muhafaza etmektedir. Balkanlarda da Türkiye yeni muahede ile otoritesi bir kat daha artmış olduğu halde mutavassıt ve aynı zamanda istikrarı temin eden bir devlet rolünü icra etmekte devam etmektedir.

Türklerin takib ettikleri metodların doğruluğu muvaffakiyet kazanmış ve Balkanlı milletlerin istiklâlini devam ettirmek için en ziyade alâkadar bulunan umum devletler ile birlikte pratik bir anlaşmayı meydana getirmiştir.

Sovyetler Birliğinin Avrupanın bu kısmına aid emelleri bir derece mülhmdir. Fakat bunların içinde Balkanları bir sevkülceş üssülharekesi olarak istismar etmek emeli bulunduğunu zannetmeğe makul bir sebep yoktur.

Ümid edildiği veçhile şayed Rusların maksadı Balkanlarda statükonun muhafazası ve Avrupanın cennub şarkisindeki devletlerin kendi aralarında anlaşmalarını teşkil ise Rusların emellerinin, Ankara muahedesini imza eden üç devletin gayeleriyle her hangi suretle çarpışmasına mahal bulunamaz. Her halde Türkiye, Sovyetler Birliğinin itihaz etmesi muhtemel her hangi siyasete karşı istediği hükmü vermekte ve harekette bulunmakta serbestisini muhafaza ediyor.

Ankara muahedesini ehemmiyeti çok uzaklara varan diplomasi bir akid teşkil ediyor. Bu akid Akdenizdeki sulhün muhafazasında katı ehemmiyeti behemahal haiz olacak ve Avrupanın cennub şarkisindeki her hangi devletin, kendi menafiline bakmak ve bunları komşularının menafii ile terki eylemek kudretini takviye edecektir.

Bundan başka İngiliz Başvekili son

beyanatında ısrar ettiği veçhile Ankara muahedesini sıkışık bir zamanın ihtiyacı karşılayacak muvakkat bir anlaşma değildir. Bilâkis bu muahede alâkadar üç devletin uzun bir zaman için işbirliği politikası yapmak azminde bulunduklarını tazammun etmektedir. Ve şimdiden de meriyete konulmuştur.

İngiliz - Türk anlaşması daha bi-dayetinden itibaren diplomasi büyük ehemmiyeti haiz bulunmuştur. Lâkin bunun askeri netayicinin ehemmiyeti hariçten bir meydan okumaya karşı mukabele edildiği zaman hissedilecektir.

Aynı zamanda her iki hükümet Balkanlarda daha sağlam bir emniyeti tesis hususunda mümkün mer-tebe aralarında işbirliği yapmak lüzumunu tasdik etmişlerdir. Biri diğerine iyice itimad eden iki devlet olarak Türkiye ile İngiltere; sulhü sağlamlaştırmak gibi umumî bir menfaat uğrunda diğer devletlerle anlaşmak hususunda birbirini serbes adetmektedir.

Alman liderlerinin zihniyeti; İngiliz - Leh muahedesini İngilterenin vermiş olduğu sözü yerine getireceğini anlayamamıştı. Bu sebeple muahede, tasmin edildiği veçhile, Garp-te sulhü muhafazaya hâdim olmamıştı. Lâkin İngiltere ile Fransanın Lehistanı vermiş oldukları sözleri tamamilen yerine getirmiş olmaları; Türkiye ile İngiltere arasındaki teahhüdlerin ifa edileceğine en şüpheli adamları bile ikna edecektir.

İngiltere ile ödenberli sadıkane arkadaşlıkta bulunan Fransa üç devlet arasındaki anlaşmanın meydana gelmesinden evvel Ankara ile olan müşkilâtını bertaraf ve tesviye etmek zarureti karşısında bulunmuştu. Bu suretle Hatay meselesinin halledilmesini müteakib İngiltere gibi aynı hutut üzerine daha geniş meseleler üzerine Türkiye ile anlaşmıştı.

Filistin ve Mavrayı Erdünde

Kudüs 25 (A.A.) — Türk - Fransız - İngiliz anlaşması, Filistin'in ve Mavrayı Erdün'ün iktisadi hayatında, şayanı memnuniyet tesirler gösterme başlamıştır. Şimdiden, manidar emareler görülmektedir. Ezümle deniz nakliyatı sigorta primi tenzil edilmiş ve ticari muamelelerde tam itmad tekrar teessüs etmiştir. Arab ve yahudi matbuatı, Türk diplomasisini mütefikane takdirle yad ediyorlar.

Fransızlar, Almanların taarruzlarını tardettiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu mıntaka birçok köyleri ihtiva etmektedir. İşte Almanlar dün bu köylerden birine tekrar bir bölük kadar bir kuvvetle hücum etmişlerdir. Bir Fransız bölüğü de mukabil taarruza Fransız mevziini geri almıştır.

Umumi vaziyet Fransızlar tarafında, müstakbel harekâta itizaren katıyen tedafül vasfını muhafaza etmektedir. Almanların Siegfried hatı gerisindeki tahşidatı muazzamdır. Umumi kanaat şudur ki Alman kumandanlığı bugün, emir verilirse, büyük taarruza girişebilecek kuvvetlere malik bulunmaktadır.

Rhin cephesinde Almanların hoparlörle gösterdikleri ruhi taarruzdan lâyük olduğu cevabı almıştır. Fransız rasatolar bir kamyon içinde götürülen hoparlörün yerini keşfetmişler ve derhal mitralyöz ateşi açmışlardır. Hoparlör hemen susmuştur.

Almanlar ölümlere mayin döküyorlarmış

Paris 25 — Cephede mütemadiyen yağmur yağmaktadır. Sekiz günlük nisbi sükûnetten sonra, bu haftanın bidayetindenberi, mevziî topçu düellolarının kesafeti şeklinde tezahür

eden kuvvetli faaliyete, bu vaziyetin bir tesiri olmamıştır.

Mosellenin şarkındaki mıntakada Fransızlar muvaffakiyetli bir kaç hareket yapmışlar ve bir miktar esirle yeni sistem mitralyözler iğtinam etmişlerdir.

Bir subay, Journal des Orelats gazetesinde, Almanların ölümlere mayın döküklerini yazmaktadır. Bu zabıtlın naklettiğine göre, savaştan sonra, ölümleri gömmeye sıra gelince, Fransız askerleri, cesetlere el dokundurur dokunduramaz, ölümler patlamakta ve daha başka Fransızları öldürmektedir.

Bu yazıda, istihkâm neferlerinin gelip mayınları topladıkları sonra cesetlerin gömüldükleri anlatılıyor.

Fransız tebliği

Paris 25 (A.A.) — Resmi tebliğ: Gece cephenin her noktasında sükûnet hüküm sürmüştür.

Sarre'nin garp mıntakasında keşif kollarının ve topçu bataryalarının faaliyetleri görülmüştür.

Paris 25 (A.A.) — 25 teşrinievvel akşam tebliği: Bugün istikşaf müfrezelerimiz ve düşman istikşaf müfrezeleri az çok faaliyet göstermişlerdir.

Moselle civarında bir Alman müfrezesini püskürttü.

B. Ribbentrop'un nutku

Fransız ve İngiliz gazeteleri nutukta yeni hiç bir nokta olmadığını söylüyor

Londra 25 — Alman Hariciye Nazırı Ribbentrop'un nutku Almanya haricinde hiç bir tarafta mühim tesir yapmamıştır. Ribbentrop harbin mesuliyetini İngiltereye yükletmek istemiş, İngilterenin harbi hazırladığını iddia etmiştir. Nevvyork Times gazetesi bu iddia hakkında diyor ki:

«Ribbentrop, iddiasını gene kendisi cerh ediyor. Çünkü Hitler: «İngiltere hiç bir zaman harb etmeyecektir.» demişti bu sözleri kendi iddiasına cevaptır.»

Fransayı İngilterenin harbe sürüklediği iddiası Fransada hiddet uyanırmıştır. Fransız gazeteleri: «Biz muhakemesiz, budala insanlar değiliz.» diyorlar ve ilâve ediyorlar: «Fransanın niçin harp ettiğini Başvekili B. Daladier açık surette izah etmiştir. Ribbentrop'un söylediği gibi sözlerle Alman milletini aldatabilirler, fakat buna başka kimseyi inandıramazlar. Askerimiz Hitlerizmi imha etmek için harp ediyor.»

Daily Mail gazetesi bu nutuk hakkında diyor ki: «Ribbentrop Fransa harp etmek istemiyordu diyor. Yalnız Fransa değil İngiltere de harp etmek istemiyordu. Bu iki hükümeti de harbe sevkeden Hitlerdir.»

İngiliz siyasi mahafilinin kanaati şudur: Nutukta yeni hiç bir nokta yoktur. Nutuk sırf Almanyada tesir yapmak için söylenmiştir. İngiltereyi mütearrız göstermeğe kalkışmak gülünçtür.

Nutkun mânası

Kopenhag 25 (A.A.) — National Tidende gazetesi, Von Ribbentrop'un nutkunun yakında ıcrası mutasavver olan taarruzun münhasıran Britanya imparatorluğuna tevcih edildiğini tahmine müsaid olduğunu yazmaktadır.

İtalyan gazeteleri mütalâa beyan etmiyorlar

Roma 25 (A.A.) — (Stefani): Gazeteler ilk sahifelerinde Ribbentrop tarafından söylenen nutkun oldukça mufassal bir hülâsasını neşretmekte fakat hiç bir tefsirde bulunmamaktadırlar.

Gazeteler başklarında Alman Hariciye Nazırının İngilterenin Alman aleyhtarı siyasetini tenkid eden sözlerini ve Almanyanın İngilterenin meydan okumasına karşı koymak hususundaki kararını tebarüz ettirmektedir.

Von Ribbentrop'un nutkunun altına gazeteler İngilterenin cevabını ihtiva eden ve evvelki akşam Londrada neşredilen tebliği koymuşlardır.

Köylüye tohumluk buğday dağıtıldı

Ankara 25 (Telefonla) — Ankara vilâyeti, Ankara civarındaki köylere bir buçuk milyon kilo tohumluk buğday dağıtmıştır. Vilâyet, köylüyü makine ile ziraat usulüne alıştırmak için ayrıca kazalara ihtiyaç nisbetinde traktör, tohumluk ve sap arabası tevzi etmiştir.

3000 izci de Ankarada prova yaptı

Ankara 25 (Telefonla) — Cumhuriyet bayramında yapılacak büyük geçid resmine iştirak etmek üzere şehrimizde toplanmış olan 3000 e yakın izci bu sabah hipodromda bayrama iştirak edecek askeri kıtalarla müştereken bir prova yapmışlar ve bunda çok muvaffak olmuşlardır.

Almanyanın Polonya valisi

Berlin 25 (A.A.) — Alman nazırı Frank işgal altında bulunan Polonya arazisinin umumî valiliğine ve Seyss-Inquart bu arazinin mebus ve valiliğine tayin edilmişlerdir.

Harbin menşei

Berlindeki İngiliz sefirinin Hariciye Nezaretine gönderdiği rapor

Hitler 938 senesindeki blöf bu defa da yapmak istedi, fakat muvaffak olamadı

Berlin İngiliz sefiri Nevil Henderson nihai raporunda Rusya ile Almanya arasında akdolunan ademi tecavüz misakından bahisle diyor ki:

«Bu misakın Berlinde ilk yaptığı intiba büyük bir inşirah olmuştur. Bu sevinç; çok korkulan Rus hava tehdidinin bertaraf olmasından ve lâkin daha ziyade vaktile İngilizlerin Sovyetler Birliği ile yaptığı müzakerelerin gayesi tahaffuzî bir harp vasıtasile Almanya'yı hakikaten çember içine almak olduğuna dair Göbbelsin yaptığı propagandanın uyanırdığı kanaatin zail olmasından ileri gelmiştir.

Bir Rus - Alman misakının akdi; sulhın mahfuz kalacağı manası ile karşılanmıştır. Çünkü İngilizlerin Rusyanın müzaheretini temin etmeksiz Danzig ve Lehistan için harp etmeyeceği halka anlatılmıştı.

Bu suretle Her Hitlerin harpsiz gayelerine erişmek kudretini haiz bulunduğu hakkında halkın beslediği iman bir kat daha kuvvet bulmuştur. Lâkin Alman halkının bu memnuniyeti çok devam etmedi, İngilizlerin Lehistanı vermiş olduğu sözün infazı Rusyanın müzaheretine bağlı olmadığı anlaşılmıştı. Bu büyük bir inkisar doğmuştur.

Diğer taraftan komünizme karşı nazım davası ile mücadele yapmış olanlar büsbütün soldan geri bir hareket olan Rusya ile anlaşma işinden bir kat daha şaşırılmışlardır. Zaten nazımın ırk safiyeti nazariyesi martta meriyetten iskat edilmişti. Ağustosta ise nazımın esas prensiplerinden bir ikincisi de kağıt sepetine atılmıştır.

Maahaza Rus - Alman misakı, diplomasi bir darbe olmak itibarile parlak ve bailsi hayreti bir muvaffakiyet teşkil etmiştir. Diplomasi zaferlerin pek çoğu gibi mezkûr muvaffakiyetin de bir heves zaferi nevinden bir şey olmasını can ve gönülden ümid ederim.»

Sir Nevil Henderson 23 ağustosta Berchtesgadene yaptığı seyahati tasvir ederken Her Hitlerin «son dercede müteheyyiç» bulunduğunu ve kullandığı lisan dahi şiddetli, mübalâgalı ve şikâyetçi olduğunu yazmıştır. Maahaza İngiliz sefiri bu seyahati ile harp felâketini hiç olmazsa bir hafta tehir ettiği fikrindedir.

İngiliz sefiri 29 ağustosta Berlinde

Her Hitler ile yaptığı mülâkâtın bir derece fırtınalı olduğunu kaydeder raporunda diyor ki:

«Mülâkât; Her Hitlerin benim kanaatime göre samimî olan İngilterenin dostluğunu kazanmak için mütemadiyen gayret sarflediğine ve İngiliz imparatorluğuna hürmet beslediğine ve alelümum İngilizlerden hoşlandığına dair bir hitabesi ile nihayet buldu.

İstirad olarak ve lâkin katî bir kanaatle kaydetmek isterim ki Her Hitler diğer birçok Almanlar gibi İngiliz ırkına bir taraftan muvaffakiyeti itibarile takdir ve hayranlık beslemekte ve diğer taraftan da Almanyanın müfrit emellerine engel olmasından dolayı kin gütmektedir.

Mein Kampf eserinde dahi bu hal bârizdir. Diğer tenakuzları arasında her Hitler bir taraftan uzun ve derin hesaplar yapar ve diğer taraftan da infialinin sevk ile sedid ve mağrur olur. Evvelki saik kendisini İngilterenin dostluğunu aramağa sevk etmişti. İkinci saik ise nihayet İngiltere ile kendisini harbe sokmuştur. Mumailiyh kendisinin infialini haklı görmektedir. Halbuki askerî zabita istibdadı usulünün İngilizlerin ferdi ve millî hürriyetlere aid mefkûrelerine menfur geldiğini, Merkezi ve Şarki Avrupadaki küçük milletleri Almanyanın hükmü altına almasına muhalefet hissettiğini idrak edememiştir.

Her Hitler, İngiliz imparatorluğuna teminat vererek ittifak teklifinde bulunmakla Orta ve Şarki Avrupada İngilizlerin rızasını tahsil edebileceğini zannetmiştir.

Her Hitlerin beslediği emellerin tahakkuk eylemesi için İngilterenin rıza ve muvafakat göstermesi bir şart olduğundan bunu temin için mütemadiyen çalışmıştır. En büyük hatası İngilizlerin ahlâkıyat, insaniyet ve hürriyet hakkında besledikleri fitrî hisleri anlamamış olmasındadır.»

İngiliz sefiri Henderson, Almanya Hariciye Nazırı ile 30 ağustosta yaptığı mülâkâtta Von Ribbentrop'un tavrı ve hareketini şu suretle hikâye etmiştir:

«Harb ile sulhten birini tercih etmek anında her Hitlerin ruhi hâleti ihtimal pek sevimli ve hoş olmamıştır. Bu hal akşam üzeri görüşüğüm Von Ribbentrop'un tavrından belli

idi. Daha görüşmeğe başlar başlamaz bana şiddetli bir husumet gösterdi. Tebliğlerimi sıraladıkça hiddeti artıyordu. O kadar heyecan içinde idi ki kanapesinde zıpzıp sıçıyordu.

Ve: «Daha söyleyecek bir şey var mıdır?» diye soruyordu. Ben de cevaplarımı veriyordum. Ben de kendisine karşı hasmane bir tavır aldım. Bütün samimiyetimi el diyebilirim ki bu suretle hareket etmekte kendimi her vecihle haklı hissediyordum.

Ancak Almanya Hariciye Nazırına hükümetim hakkında tenkid ve telmihlerini Londraya bildirmekte kusur etmeyeceğimi söylediğim zaman Von Ribbentrop biraz kendisini toplayarak sükûn buldu ve söylediği şeyler kendi fikir ve mütalâası olduğunu ve karar vermek her Hitler'e aid bulunduğunu söyledi.»

İngiliz sefiri Henderson, Göring'den bahisle diyor ki:

«Mareşal Göring'in sulhperverane bir hal sureti bulunmasına taraftar olduğuna şüphem yoktur. Lâkin bu gibi meselelerde münhasıran kafi karar her Hitler'e aiddir. Mareşal şahsın ne hissederse etsin efendisinin sadık ve muti bir hâdiminden başka bir şey değildir. Zaten bir sene evvel bir defa sulh taraftarı olarak ağır basmıştı. Fakat ikinci defa böyle bir yolu ihtiyar etmeği güç bir şey saymıştır.»

Henderson raporunun sonunda şu hulâsaya yapmıştır:

«Her Hitler için hakikatte iki türlü hal sureti vardı: Biri kuvvet istimali ve diğeri kuvvetle gösteriş yapmak suretile emellerini elde etmektir. Mumailiyh bu sene kendisini ziyaret eden bir devlet adamına demmiştir ki: «Eğer gayenizi kuvvetle temin etmek isterseniz kuvvetli olmalısınız. Eğer müzakere yolile elde etmek isterseniz daha kuvvetli olmalısınız.»

İşte bu söz her Hitlerin takip ettiği hattı hareketin en kısa hulâsasıdır.

1938 eylülünde bu tekniği tam bir surette tatbik etmişti. 939 ağustosunda dahi aynı blöf yapmak istemiştir.

Her Hitler bu blöf, yani kuvvet istimali tehdidi ile maksadına nail olsaydı ancak muvakkat bir zaman için tatmin edilmiş olacak ve fazla olarak perestiji daha ziyade artmış

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 99

Yazan: İskender Fahreddin

Leylâ, nöbetçilere sezdirmeden, koynunda sakladığı mektubu kendi elile hocaya vermişti

Annem bana her zaman: «Kocan sana kucak kucak hediyeler getiriyor. Onları neden çöplüğe atıyorsun?» diyor. Gerçek, Ömer gözümüne girmek için, hergün taze av etleri getirir ve altın halhallerle gözümü boyamağa çalışır. O bilmez ki, benim gözüme sen görünüyorsun.. ben ancak senin varlığını, senin aşkıyla yaşıyorum. Kendi elile vurup kendi elile kızarttığı av etlerini bahçedeki köpeklerin ağzına attığını görürnce, hayret ve hiddetinden ne yapacağını bilmiyor. Getirdiği hediyeleri el sürmeden cariyelere ve usaklara dağıttığını duyunca ateş püskürüyor. Onun yerinde başka bir erkek olsaydı, şimdiye kadar -ben den gördüğü hakaretlere tahammül etmez-beni terkederdi. O da çok inadî bir adammış. Beni sevdiğini görüyordum. Fakat, karşılıksız sevgi neye yarar, Can? Eğer yalnız sen beni sevsen, yahud yalnız ben sana gönül verseydim, bu sevginin ne değeri olurdu?

Gözümde ne Ömer var, ne de başka bir erkek. Yalnız seni düşünüyorum, yalnız seni seviyorum.. ve seni severek can vereceğim! Şu mavi kubbenin altında yaşayan insanlar arasında bütün erkekler mahvolmuş da yalnız sen kalmışsın gibi, yeryüzünde senden başka bir erkek görmüyorum, Can! Göklere baksam, senin hayalini görüyorum.. çöle baksam, engin ufuklarda senin hayalin dolaşıyor. Bahçede, evde, pazarda, her yerde seni görüyorum. Beni kovalyan sensin.. senin peşinden koşan benim. Durmadan, yorulmadan, bıkmadan birbirimizi takip ediyoruz. Güneşi, geceleri karartmasaydı, ışığın kıymeti kalır mıydı? Bu sonsuz ızdırıpları çekmeseydik, birbirimizi bu kadar sevebilirdik miydi? Sen şehri terkediş dağa çıkmasaydın; ben, güneşten kaçıp odama kapanmasaydım.. yahud sen, hatıralarımla başbaşa kalmak için mezara girmek cesaretini göstermeseydin; ben, kapının eşiginde sadık bir köpek gibi sürünerek inliyen kocamdan nefret etmeseydim, ruhlarımız birbirine bu kadar bağlanırmıydı?

Bazen kendi kendime düşünüyordum da, kendimi daha fazla suçlu buluyordum: — Ne yapıp yapmalı Mecnuna kaçmalıydım diyordum. Fakat, etrafımda yükselen duvarlara bakarak, onları aşmağa muktedir olamayacağımı anlıyordum ve müteessir oluyordum. Ben, babamın elinde satılık bir metadan farklı değildim, Can! O beni pazara çıkarılan bir ceyher gibi, tanımadığım, görmediğim bir adama sattı. Satıcı ile alıcı anlaşıktan sonra, arada satılan meta söz söylemek düşer mi? Elimde bir kudret olsaydı, derhal isyan ederim. Nasıl ki, evvelce, onunla evlenmeden kaçmak fırsatını bulmuş ve sana gelmişim. Fakat şimdi iki ayağı zincirlenmiş bir esir gibi, odamdan dışarıya çıkamıyorum. Arasıra, pazar yerine gitmek istediğim zaman peşime birçok gözçüler, nöbetçiler takılıyor. Eve döndüğüm zaman gözlerimden kanlı yaşlar akıtarak sabahlara kadar ağlıyorum.

Mektubunu getiren Mansur bana kocamı sevip sevmeyi sordu. Ona verdiğim cevabı elbette sana yetiştirmiştim. Ömerin içinde ben gecenin mumu ve gündüzün güneşi gibiyim. Fakat, sözlerime inan ki, o benden uzaktan nur almakla, beni ancak bulunacaktır.»

Sir Henderson raporunu Berlindeki İtalyan sefiri sinyor Attolico'nun vaziyeti ve sulhü kurtarmak için sarfettiği mesaiyi hararetle takdir ederek şu suretle nihayete erdirmiştir:

«Bu zat kadar ne bu sene, ne de geçen sene sulhü kurtarmağa çalışan olmamıştır. Ciddî say ve gayretinde tamamilen garaz ve ivazdan âri bulunmuştur.»

uzaktan seyretmekle kanaat ediyor. Şimdiye kadar yatak odamın eşiginden içeriye girememiştir. Onun yüzünü gördüğüm zaman cehennem bütün zebanileri başıma üşüşmüş gibi azap duyuyor ve bağırmağa başlıyorum. Ömer feryadımı duyunca kapımdan uzaklaşıyor. Hürriyetime vurulan zincirler beni hiç rahatsız etmiyor. Zira, bu ızdırabı ben daha önceden tattım. Boy-numa aşk zincirini ilk defa vuran ve bu tatlı ızdırıplara alıştıran sensin! Sen dağda inliyorsun, Can. Fakat, ben de babamın evinde diri olarak mezara gömülmüş gibiyim.

Hürriyeti müebbeden elinden alınan ve kafeste hapse mahkûm edilen bir bülbül, son nefesine kadar nasıl feryad ederse, ben de bu yalancı dünyadan göç edinceye kadar inliyeceğim ve senin aşkıyla gözyaşı dökceğim.»

Leylâ

Leylâ, Haticeye mektubu bitirdiğini söylemişti.

Leylâ:

— Bu mektubu, hazırladığın adama sen vereceksin, dedi, fakat (Can) o adama: «Sen Leylâyı gördün mü.. bu mektubu sana Leylâm kendi elile mi verdi?» diyecek olursa, o adam ne cevap verecek?

Hatice düşünmeğe başladı:

— Doğru amma, o adamı da buraya getirmek çok güçtür. Babamın duyarsa hem onu, hem de beni cezalandırır ve beni sizin yanınızdan ayırır.

— Ben bir çare buldum, Hatice! Bu adam yaşı mıdır?

— Evet.. Elliden fazla.

— Güzel. Sen ona biraz para götür.. kendine bir sarık, çübbe alsın.. hoca kılığında girsin. Benim başımın ağrısına babam çare bulamadı. Bütün tabipler, sihirbazlar âciz kaldılar. Ben babama: «Bir tabibi hazırlarmış.. falanca yerde oturmuş; bir kere de o gelsin okusun ve ilaç versin bana!» derim. Babam reddetmez. O adam bu vesile ile buraya gelir, ben de kendisine mektubu kendi elile veririm.

Hatice bu fikri makul gördü, arkadaşına itiraz etmedi. Hemen koynuna bir miktar para alarak saraydan çıktı.

★

Hatice çok geçmeden saraya dönmüştü. Leylâyı:

— Herşeyi hazırladım, dedi, mektubu götürcek adam teklifinizi kabul etti.

Leylâ arkadaşının bu fedakârlığını unutmuyacağını söyledikten sonra babasına haber gönderdi.

— Bin bir sihirle insanı tedavi eden bir tabibi hazırlarmış. Falanca yerde oturmuş. Bana bir kere de onu getirirtin, babacığım!

Şeyh Mehdi derhal emir verdi, çübbell sarıklı bir adam saraya geldi. Leylânın odasına götürüldü. Hatice, Leylânın yanında oturmuştu. Leylânın başı bir bezle çatılmıştı. Leylâ hocayı görünce:

— Bu baş ağrısına hiç bir tabip çare bulamadı, dedi, eğer sen tedavi edebilirsen, babamın sonsuz ihsanlarına mazhar olursun!

Hoca Leylânın önünde diz çöküp oturdu, elini Leylânın alnına götürdü. Birşeyler okumağa başladı.

Leylâ bu sırada kapıda duran nöbetçilere sezdirmeden, koynunda sakladığı mektubu kendi elile hocaya vermişti.

Leylâ birdenbire geniş bir nefes aldı: (Arkası var)

HİKÂYE

Müderacatımızın çokluğu hasebile hikâyemiz bugün dercedilemez. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Tefrika No. 109

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Süzan, babasının otomobili yanından geçtiği sırada, Ragıpla olan aşkını düşünüyor; saadetten adeta kanatlanıyor, uçuyordu. İçinin güzelliği ve sevinci yüzüne vurmuştu. Baba, yavrusundaki bu hayat tezahürünü görünce gururla göğsünü kabarttı. İşte bu, onun kanından bir insandı! İftihar ediyordu...

Gözlerinin saflığı, tavır ve hareketinin zarıflığı, daimî tebessümünün inceliği, Cemili teshir etti.

Bu manzarayı seyrettikten sonra, baba, şoförüne şu emri verdi: — Sami! (xxx) barına!

Burası, edinmek istediği malûmatı kendisine en sağlam şekilde temin edebilecek bir yerdi.

Barın kapısında, kapıcı üniforması giymiş bir adam, kendisini karşıladı: — Buyurunuz.

— Müdüriyette kimse yok mu?

— Bu saatte bulunmaz... Bir emriniz mi var?

— Memurlardan biri ile görüşmek istiyorum.

— Bana söyleyiniz efendim.

— Artistlerinizden ikisinin yerini öğreneceğim.

— Maalesef, hem ben bilmiyorum; hem de bu gibi malûmatı vermek bizim için memnudur.

Kapıcı, muhatabına şüpheli şüpheli bakıyordu. Bu adamı kibar çapkınlardan biri zannettiği anlaşılıyordu.

Cemil, cebinden beş lira çıkarıp uzattı:

— Al oğlum.

Kavas teşekkür etti. Bu cömertliğe şaşıtı. Fakat:

— Size gizlice haber vereyim amma, rica ederim, beni ele vermeyin, yoksa kovarlar! - dedi. - Kimleri emrediyorsunuz?

— Renza ile Suzi'yi...

— Ah vallahi maalesef bilemiyorum, beyim... Onları ancak müdürümüz bilir.

— Peki o söyleyin...

— Fakat arzettığım gibi burada değil... Dört beş saat sonra gelir...

Dört beş saat beklemek! Cemile cehennem azabı gibi görünüyordu.

— Peki, tekrar uğrarım! - diye ayrıldı.

Tam caddeye çıkmıştı ki, gayet güzel Arap atlarına binerek herkesi kendilerine baktıra baktıra caddeden geçen erkeklerle rasladı. Bunlar, şık sivil süvarilerdi. İçlerinde en şık, en debdebelisi dikkatini celbetti. Yarıya kadar kıvrıldığı sarı eldivenli elile siğarasını ağzına götürüyor; bir kaşı aşağıda, bir kaşı yukarıda, pürüzamet, ehaliyi tezyif edercesine, dumanı savuruyordu.

Cemil, bu adamı tanıdı: Vehbi!

Kimbilir, hangi sefahet âleminde sonra bir at gezintisi yapmağa çıkmışlar, şimdi geri dönüyorlardı.

Her nedense bu adama karşı kalbinde duyduğu kin, doktora karşı hissettiğinden pek daha fazlaydı. Asıl düşmanı bu Vehbi idi. Kadri Ahmed, âletti. Onun elinde bir cürüm vasıtası, bir tabanca yahut bıçak gibiydi.

Hem sonra bu adam, onun manevî hazinesinin gasıbı değil miydi? Vehbi, kadını almıştı. İdeali olan Necileyi ondan almıştı.

Hayatın mütebaki bütün kısımları onun için teferruattı. Vehbi onu can evinden vurmuştu. Aralarında hayat ve memat muharebesi açılmıştı.

Bu savaş nasıl sona erecekti?

Arkalarından baktı. Kinle ve nefretle baktı. Süvariler geçip gittiler. O da arabasına bindi.

Evine doğru gitti.

Bahçesinin yanında bir kır kahvesi vardı. Cemil, döndüğü zaman klarinetçi orada oturmuş, İstanbulun güzel manzarasına karşı hazin hazin surdinle çalgı çalar buldu. Ona bir miktar para verip istediği meyhanede karnını doyurmak imkânını bahşettikten sonra, Bursadaki işlerin takibini havale ettiği avukat Saidi alarak iyi bir lokantada yemeğe götürdü.

Oradan da, dostu -diğer avukat-Feridin yazıhanesine uğradı. Onunla konuşmak, derdleşmek ihtiyacını duyuyordu. Vefakâr arkadaş ona Vehbinin lâfını açtı. Bir takım dedikodular... Bu arada çapkın rakibinin Yunanlı bir artist ile al takke ver külâh yaşadığını anlattı.

Cemil bu sözün nüktesine dikkat bile etmiyordu. O adamın maceraları nesine gerekti?

Dostunu dalgın dalgın dinledikten sonra vaktin yaklaştığını hatırlayarak kalktı; veda etti. Avukat Saidi alarak, bara, cevap almağa gitti. Müdürün hâlâ gelmediğini öğrenerek fena halde hiddetlendi. Fakat neti-

ceye vasil olacağından katiyetle emindi. Ciflikte bulunan Necileyeye bir telgraf çekti:

«Geliniz!»

Canbaz Renza'nın dostu Gomes birkaç zamandanberi aklını, müvazenesini kaybetmiş gibiydi. Süzi'nin hemşiresinin hayat ve mematını meharetle parmakları arasında ahالنin karşısında sallayan bu adam, asabileştikçe asabileşiyordu. İspanyollar zaten heyecanlı ve kışkanç olurlar. Bu adam da milliyetinin bütün hususiyetlerini şahsında topluyordu.

Vahşice kışkançlıkta Otelloya taş çıkaran Gomes, oyun arkadaşına dehşet salabiliirdi. Şayet başka bir kız olsaydı çoktandır pes derdi. Fakat Renza bambaşka bir karakterdeydi. Tehlikeye meydan okuyordu!

Doğrusu aranırsa, İspanyolun ne derece zalim ruhlu bir insan olduğunu pekâlâ biliyordu. Onun kudurmuş kışkançlığını tahrik edecek hiç bir şey yapmamakla beraber, taşkın hissiyatını yatıştırarak bir hareket de bulunmuyordu.

(Arkası var)

1

Lira ile bir kıravat alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

Fakat 1 lira ile

“MİLLÎ PİYANGO,, dan

Alacağınız bir bilet size:

8000

10000

15000

Liralık ikramiyeleri kazandırabilir

Şöhreti bütün dünyayı tutan

HACI BEKİR Lokum ve Şekerlemeleri

gördüğü emsalsiz ragbette halkımızın yüksek kaliteyi derhal temyiz edebilmek hususundaki kabiliyetin mühim rolü olmuştur.

İstanbul Arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonu riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira K.	Muvakkat teminat mikdarı Lira K.	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Sömikak	Birinci nevi	50 ton	1200 00	90 00	Eksiltme 2/11/1939 tarihinde saat 15 de yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

İstanbul Arkeoloji müzelerinin sömikak ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne eksiltmeye girecek olanların da münakaşa günü ticaret odasından aldıkları vesika ve muvakkat teminat makbuzalarıyla yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. (8513)

939 - 940 senesi mahrukat kanununun tatbik olunduğu yerlerin nazarı dikkatine: Eti Bank Mahrukat bürosundan:

Heyet Vekile kararı ile 939 - 940 kışında mahrukat kanununun tatbik edildiği «Bahkesir, Bandırma, İzmit, Bayındır, Buca, Bornova, Menemen, Ödemiş, Tire, Torbalı, Uşak, Manisa, Alaşehir, Salihli, Turgutlu, Akhisar, Kırkağaç, Soma, Afyon, Dinar, Sandıklı, Çay, Bilecik, İnönü, Osmanlı, Burdur, Eskişehir, Adapazarı, Kütahya, Tavşanlı, İzmit, Darıca, Gebze, Sapanca, Karaman, Konya, Argıhan, Çumra, Ereğli, Iğın, Kayseri, Niğde, Sivas, Samsun, Çarşamba, Ankara, Diyarbakır, Elâzığ, Malatya, Giresun, İnebolu, Sinop, Trabzon, Sürmene, Hopa, Isparta, Ordu, Fatsa, Ünye, Akşehir, Amasya, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Çankırı, Rize, Bozüyük» şehir ve kasabalarında mezkûr kanunun şumûlüne giren devair müessesat ve sair binaların soba ihtiyaçları için kok, sömikak, briket, linyit ve taş kömürü gibi kurumlu ve dumanlı kömürleri kurumu ve dumanı ile birlikte yakacak ve soba borularını takımıyacak, sıhhi, fenni, metin, zarif ve ucuz muhtelif boyarlarda sobalarını yukarıda ismi geçen yerlerdeki mahrukat ve soba acentalarının tarafından satılmaktadır.

Alâkadarın ajanlıklara müracaatları ilân olunur. (5432) (8737)

Ziraat Vekâletinden

Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

Zirai Kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.

- 1 — Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.
- 2 — İhale 14 birincikânun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteşkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.
- 4 — Bu makineler ald idari ve fenni şartnameler zirai kombinalar müdürlüğünden parasız olarak verilir.
- 5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Birincikânun perşembe saat 14 e kadar komisyonaya vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonada hazır bulunmaları. «7906»

RADYOLİ

ile SABAH, OĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

1 — 874 kilometre mesafe dahilinde tam vagon yükü olarak yapılacak kömür curufu nakliyatına 15/11/1939 tarihinden itibaren D.D./44 numara tarife üzerinden ayrıca tenzilat yapılmıştır. Fazla tafsilat için istasyonlara müracaat. (5478) (8814)

★
Muhammen bedeli 5130 lira olan 5000 metre 140 santimetre eninde iyi cins Patiska ile 10000 metre 88 - 90 santimetre eninde kalın Amerikan bezi 3/11/1939 cuma günü saat 15 on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 384 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtelif zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyo reisiğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonadan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8556)

ZİYA

Kadın terzisi
Modellerini
teşhire başlamıştır.

Saat 10 - 12 ye ve 2 - 5 e kadar.
Beyoğlu Farmakkapı Mis
Sokak Gökcek Ap. No. 4

939/67 Biga İera memurluğundan:
İstanbulda Ziraat Makinaları şirketine 3650 lira vermeğe borçlu Bigada Alahiyeli Mehmed Rüşti veresine ait ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen Biga tapusunun nisan 928 tarih ve 27 No. sında kayıtlı Biga kazasının Karabiga nahiyesi Örtülüce köyü Kaplanca mevkiindeki tarlanın nisaf hissesi.

Mesahası: 1827 dönüm.

Hududu : Şarken Kabalar, garben Kovalı dere, şimalen Öküz ağılı başı, cenuben Sülüklü göl ile çevrili.

Muhammen kıymeti: 2280 sayılı kanuna tevfiikan yeminli üç ehilvukuf tarafın - dan 5000 lira kıymet takdir edilmiştir.

Evsafı: Bu nisaf hisse 1827 dönüm miktarındaki arazinin yarısına yakın bir kısmı sürülmekte ve ekilmekte olup geri kalan kısmı da kısmen mer'a halinde kullanılmakta ise de bu yerlerde icabında ekilirse iyi mahsul verir. Kuvvei inbatıyesinde orta derecede olup mevki kısmen bayır ve kısmen de düz bir arazidedir.

Satış açık arttırma ile yapılacağından ve satış bedeli de peşin olduğundan arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetin % 7 buçuğu nisbetinde pey akası vermeleri veya millî bir bankadan teminat mektubu getirmeleri icap eder. Bilümum müterakim vergi borçları vereseye ait olup satış bedelinden verilir. Birinci arttırma: 27/11/1939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 9 dan 12 ye kadar dairede icra kılınacak birinci arttırma muhammen kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde ihale ve aksi halde ikinci arttırmaya kılacaktır.

İkinci arttırma: 12/12/1939 tarihine rastlayan salı günü yine saat 9 dan 12 ye kadar icra dairelerinde yapılacak ikinci arttırma sonunda 2280 No. lu kanuna tevfiikan yeminli üç ehilvukuf tarafından takdir olunan kıymetin % 75 şini bulduğu takdirde ihale edilecek aksi halde satış beş senede ve beş müsavı taksitte ödenmek üzere geri bırakılacaktır.

2004 sayılı İ. İ. kanununun 126 cı maddesine tevfiikan hakları tapu sicillile sabit olmayan ipotekli alacaklıların ittifak hakkı sahipleri ve diğer alâkadarların iddia ve itirazlarının ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında icra dairelerine bildirmeleri ve daha fazla izahat almak isteyenlerin icraya müracaatla 28/10/1939 dan itibaren aslı bulunacak açık arttırma şartnamesiyle 939/67 sayılı dosyada mevcut evrakı bitetikli alınyacakları ilân olunur.

1939 senesi zarfında yalnız
ZENITH Radyo
bütün dünyada diğer 3 Muhtelif Fabrikanın satmış olduğu Radyolardan fazla Radyo satmıştır.
6 ve 8 LAMBALI
En son Model ZENITH Radyolarını tecrübe ediniz.
BAKER MAĞAZALARINDA her yerden müsait fiyat ve şartlarla satılmaktadır.

SATILIK OTOMOBİL
FORD 35 (V 8) kapalı, 2 kapılı gayet iyi bir haldedir. Saray sineması büfecisine müracaat.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

DETA

DEMİR ve TAHTA FABRİKALARI T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik caddesi Arda apartmanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassıstır. Bilümum döküm, demir ve tahta işleri yapılr.

NIŞANTAŞ

İNGİLİZ HAY - SKUL MEKTEBİ

Mektep çağından yukarı bulunanları için geçen sene açılmış bulunan
GECE İNGİLİZCE KURLARINA bu sene de 2/11/1939 Perşembe günü
saat 19 da tekrar devam olunacaktır. Bütün ders devresi 5 lira.

Yalnız BALSAMIN Kremlerini kullanınız!

KANZUK KREM BALSAMIN

Cildinize daimi tazelik ve mat
bir sevimlilik verir.

KANZUK BALSAMIN EKSİRİ

Yüzdeki çil ve lekeleri giderir.
Traştan sonra lâtif serinlik
ve yumuşaklık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ: Beyoğlu — İstanbul

Maarif Vekilliğinden:

Ankara'da ücretle vazife görmek üzere bir isteno - daktilografa ihtiyac vardır. Taliplerin en az orta okul tahsil görmüş olmaları. Eski metinleri yazı makinesi ile istinsaha muktedir bulunmaları şarttır. Yabancı bir dil bilenler tercih edilecektir. Taliplerin haiz oldukları tahsil ve hizmet vesikaları ile birlikte 25. 26 ve 27 İkteşrin 1939 tarihlerinde öğleden sonra Ayasofya'da Maarif Matbaası Müdürlüğüne müracaat etmeleri lazımdır.

Müsavı şartları haiz bulunanlar arasında icap ederse imtihan yapılacak ve ücret imtihamı kazanan namzedin durumuna göre tespit edilecektir. (5492) (8815)

P. T. T. Umum müdürlüğünden:

- 1) İdare ihtiyacı için 5000 adet Vernon pili kadehi açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2) Muhammen bedel (2500), Muvakkat teminat (187,5) lira olup eksiltme, 8 İktisad-ı teşrin 939 çarşamba günü saat (16) Ankarada P. T. T. umum müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 3) İstekliler, Muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubuna kanuni ve sikkalarının hamilen mezkûr gün ve saatte o komisyon müracaat edeceklerdir.
- 4) Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (7564) (4759)

Teknik okulu müdürlüğünden:

«3403» lira 10 kuruş tahmin bedelli dokuz kalem alâtı tersimiye 3/11/1939 cuma günü saat «14» de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
İlk teminatı «256» liradır. İlk teminatı yatırmak. şartname ve nümuneleri görmek isteyenler bir gün evveline kadar okul müdürlüğüne ve mezkûr günde ihalesi yapılacak olan Gümüşsuyunda yüksek mühendis mektebi muhasebeciliğindeki komisyon müracaatları. «8535»

DEPO ARANIYOR

Tercihan Beşiktaş tarafında büyükçe bir deposu olanlar Sümer Bank
İstanbul şubesine müracaatları.

İstanbul P.T.T. Müdürlüğünden:

İdare bendiye ihtiyacı için 2000 kilo çubuk kursun alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 1/11/1939 çarşamba saat 15,30 da B. Postahane binası birinci katta P. T. T. müdürlüğünde toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Beher kilosunun muhammen bedeli 35 kuruş hepsinin 700 lira, muvakkat teminat 52 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin olbaptaki eksiltme ve fenni şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yaptırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de muvakkat teminat makbuzu, 939 senesi için mutebâre ticaret odası vesikasıyla komisyon müracaatları. (8358)

İLÂN

Anadoluda Sinaî müesseselerde mesleki kurslar programı mucibince tedrisat yapmak üzere

İki Öğretmene

İhtiyac vardır. Verilecek aylık 75 liradır. Taliplerin terehüm hal varakalarıyla fotoğrafı mektuplarını (Kurs) rûmüzile Posta kutusu 176 numaraya göndermeleri.

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

APIKOĞLU
NAMLİ TÜRK
SUCUKLARINI
HER YERDE ARAYINIZ
TEL 24340
TAKLİTLERDEN SAKININIZ

ZAYI — 939 yılında Erzurum kız orta okulundan alınan nakil imtihaberini kaybetmiş, yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. 372 numarada mukayyed Sabahat Coşgun

RCA 1940

YENİ "Newyork"

RADYO TIPLERİNİ

KIVANÇLA TAKDİM EDER

Her keseye uygun muhtelif çeşit radyo lüzum eder.

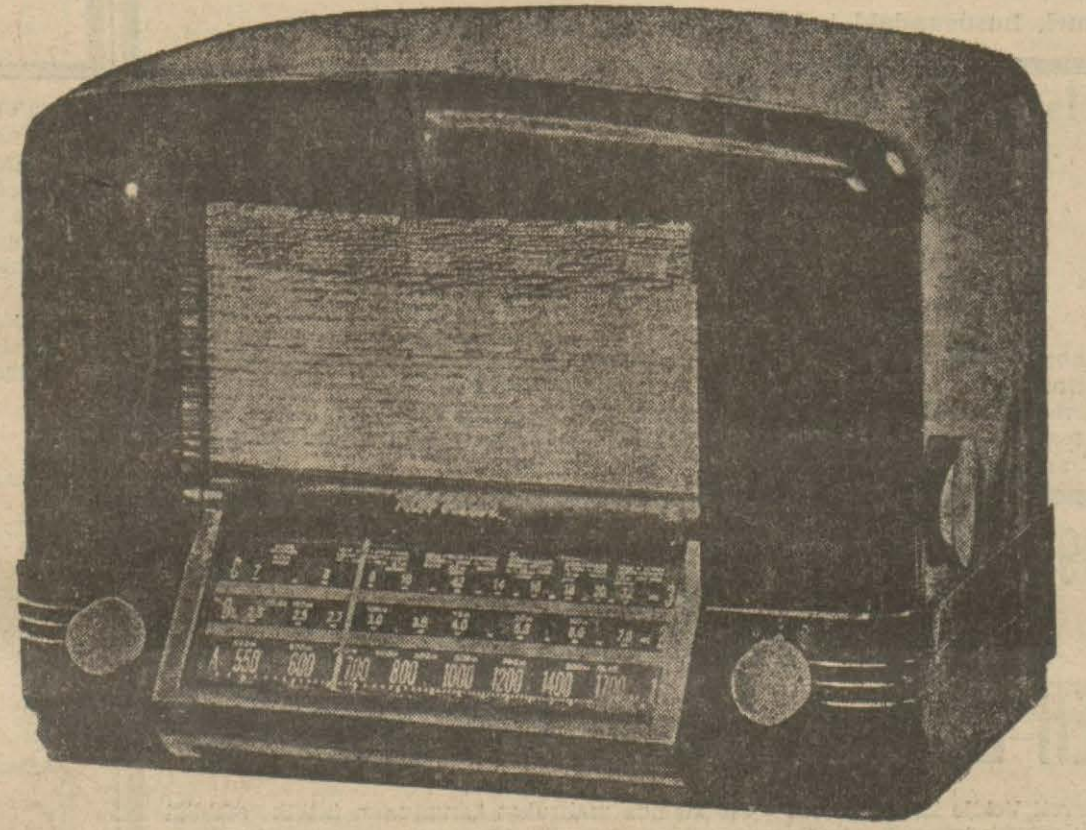
R. C. A. radyolarının, pahalıları gibi, ucuz fiatlıları dahi, yüksek kalite itibarile birbirlerine benzerler.

Yeni R. C. A. 1940 NEVYORK modelleri, Newyork dünya sergisinde teknik, güzellik, fiat itibarile R. C. A. tarihinde kazanılan tekml rekorları kıran, muazzam bir muvaffakiyet elde ettiler.

NEVYORK serisi radyoları, R.C.A.'nın şimdiye kadar imal ettiği radyo çeşidinin en mütেকâmilidir.

Bunlar arasında, icabında elektrik cereyanile işletilebilir bataryalı yeni bir ahize vardır ki, behemehal büyük bir heyecan tevhit edecektir.

Bu harikulâde radyoların tecrübesini isteyiniz. Size en uygun olanını behemehal seçeceksiniz.

NEVYORK tipindeki R. C. A. radyoları fevkalâde güzel olup, eşsiz bir randeman verirlir.

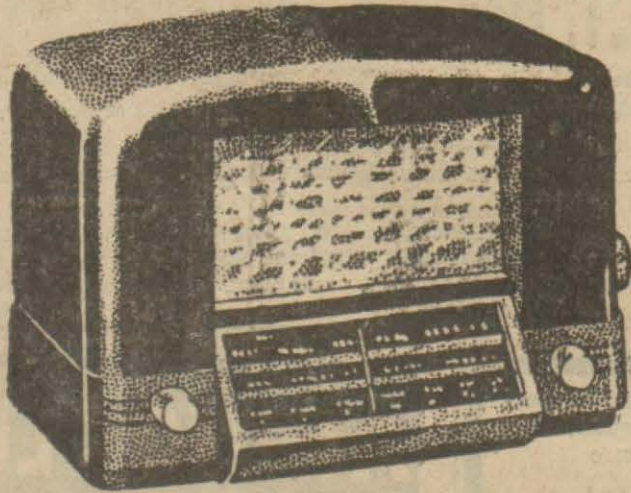
Bunlar arasında, her cereyana uyar radyolar bulunduğ gibi 1200 saat dayanır batarya takımile işler NEVYORK B tipinde bir modeli vardır. Buna ilâve edilebilen 25,— lira kıymetinde bir mübeddile ile her istendiği anda alternatif cereyan ile işletilebilir.

Bu radyonun 1200 saat dayanır batarya takımile beraber peşin satış fiatı 120. - liradır.

1940 RCA

RADYOLARI

RCA Newyork 5 Modeli
5 LÂMBALI

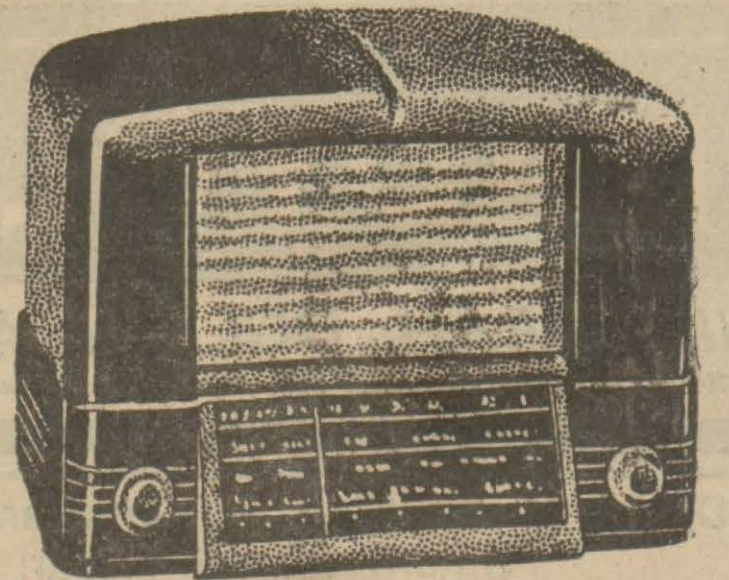
Teknik noktai nazardan bir şaheserdir. Ebonitten güzel bir mahfaza içinde bulunur. 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik tekml beynelmilel dalgalarını mükemmel alır. Orta ve uzun dalgalarını, kabili ictinap olmayan asgarî pürüz ile alır.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 90

RCA Newyork 6 Modeli
6 LÂMBALI

Ebonitten mahfazası, geniş eb'attadır. Yüksek frekans bir lâmbası sayesinde, tekml dalgaları daha mükemmel ahzeder. Bilhassa, 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik kısa dalgaları mümkün olduğu kadar az parazitile ahzeder.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 135

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL - ANKARA - İZMİR